

stratejik
araştırmalar
merkezi

T.C. Dişleri Bakanlığı

PERCEPTIONS
JOURNAL OF INTERNATIONAL AFFAIRS

ALKU-SAM II. INTERNATIONAL RELATIONS CONGRESS ABSTRACT BOOK

4-5-6 DECEMBER 2019

ALANYA ALAADDIN KEYKUBAT UNIVERSITY

stratejik
araştırmalar
merkezi
T.C. Dışışleri Bakanlığı

II. ALKUSAM INTERNATIONAL RELATIONS CONGRESS
ABSTRACT BOOK
4-5-6 DECEMBER 2019

EDITORS

Dr. Tolga Öztürk

Öğr. Gör. Eren İrfanoğlu

First Edition • © December 2019

ISBN: 978-605-031-410-6

II.ALKUSAM International Relations Congress Program

II.ALKÜSAM Uluslararası İlişkiler Kongre Programı

4-5-6 December/Aralık 2019

4 December / Aralık - Wednesday / Çarşamba

08:30-09:30	Registration / Kayıt
09:30-11:00 Conference Hall / Konferans Salonu	Opening Speeches and Panel / Açılış Konuşmaları ve Paneli
Alanya Alaaddin Keykubat University / Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	
Dr. Tolga Öztürk	Director - Political Science and International Relations Research Center (PSIR) / Müdür - Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Uygulama ve Araştırma Merkezi (SUI), Head of Organising Committee / Düzenleme Kurulu Başkanı
Prof.Dr. Leyla Harputlu	Kongre Başkanı, Congress Chair
Prof. Dr. Can Tansel Tuğcu	Vice Rector - Alanya Alaaddin Keykubat University / Rektör Yardımcısı - Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Republic of Turkey Ministry of Foreign Affairs / T.C. Dışişleri Bakanlığı	
Dr. Mehmet Zeki Günay	Third Secretary, Republic of Turkey Ministry of Foreign Affairs, Center for Strategic Research / Üçüncü Katip - T.C. Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi
Yasin Temizkan	Head of Department, Republic of Turkey Ministry of Foreign Affairs, Center for Strategic Research / Daire Başkanı, T.C. Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi
11:00-11:15	Coffee Break / Çay-Kahve Molası
11:15-12:45 Conference Hall / Konferans Salonu	1.Session / 1. Oturum 4 December / Aralık - Wednesday / Çarşamba
DOĞU AKDENİZ 1. OTURUM	
Okan Çelik	Uluslararası Hukukta Deniz Alanlarının Sınırlandırılması; Doğu Akdeniz'in Sınırları
Tuğçe Dünder	Doğu Akdeniz Hidrokarbonlarının Stratejik Önemi
Diren Doğan, Muharrem Gürkaynak	Avrupa Birliği'nin Doğu Akdenizde Rol Kapma Çabası: EAST-MED ve PESCO
Hasibe Şahoğlu	Kaynayan Doğu Akdeniz Suları ve Kıbrıs Sorununa Olumsuz Katkıları
İsmail Şahin, Altuğ Günar	Uluslararası İlişkilerde Tavuk Oyun Teorisi Bağlamında Doğu Akdenizde Meydana Gelen Gelişmelerin Değerlendirilmesi
12:45-14:00	Lunch / Öğle Yemeği
11:15-12:45 Room 1 / Oda 1	2.Session / 2. Oturum 4 December / Aralık - Wednesday / Çarşamba
ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE GÜNCEL KONULAR	
Çağlar Erdoğan	Post-Truth Dönemin Siyasal Etiğe Etkisi
Samet Zenginoğlu	Avrupa Birliği'nin Avrupalılaştırma Krizi: Yükselen Popülist Anlamlandırmak

Cihan UZUNÇAYIR	Popülizmin Küresel Yükselişinin Dış Politikaya Etkisi ya da Popülist Dış Politikaya Doğru mu?
Betül Şıvgın, Selin Afacan	Küresel Güncel Sorunlar Kapsamında İklim Değişikliği ve Mücadeleye Yönelik Bir Çalışma: Greta Thunberg ve Farkındalık
Kübra Şahin	Eko-kentlerin Sürdürülebilirlik Çerçevesinde İncelenmesi
12:45-14:00	Lunch / Öğle Yemeği
14:00-15:30 Conference Hall / Konferans Salonu	3.Session / 3. Oturum 4 December / Aralık - Wednesday / Çarşamba
KURAMSAL YAKLAŞIMLAR	
Mehtap Yeşilorman	Ulus Devletin Küreselleşme İmtihani: Ulusal Egemenliğin Üç Boyutlu Bölüşümü Üzerine
Aslıhan Genç	Arktika Bölgesindeki Uluslararası İşbirliğinin Kopenhag Ekolü ve Aberystwth Ekolü Çerçevesinde Karşılaştırılması
Ebru Gülbuğ Erol, Alper Yılmaz	Vatansever Filminin Diploması ve Yumuşak Güç Kapsamında Lévi-Strauss'un İkili Karşıtlıklar Modeli Üzerinden İncelenmesi
Hanife Şin	New World Order After 9/11; US, Non-State Armed Actors and the Middle East
Serkan Yenal	Bilişim Suçları ve Siber İstihbarat
15:30-15:45	Coffee Break / Çay-Kahve Molası
14:00-15:30 Room 1 / Oda 1	4.Session / 4. Oturum 4 December / Aralık - Wednesday / Çarşamba
ENGLISH SESSION 1	
Ayşe Aslıhan Çelenk	Two-Level Game Theory Revisited: Domestic Political Dynamics and Changes in Turkey's European Union Policy
İhsan Efe Tokdemir, Berk Esen	Undiscovered Nexus between Populism and Foreign Policy Making
Zülal Zengin	Japan - ASEAN Relations: A Cooperation for Hedging China
Seyit Ali Avcu, Akbota Zholdasbekova	Belt and Road Initiative: Challenges and Prospects for Turkey
15:30-15:45	Coffee Break / Çay-Kahve Molası
15:45-17:15 Conference Hall / Konferans Salonu	5.Session / 5. Oturum 4 December / Aralık - Wednesday / Çarşamba
DOĞU AKDENİZ 2. OTURUM	
Gün Ünal	Doğu Akdeniz'de Kuzey Afrika'nın Geleceği
Tolga Bilener	Çin ve Doğu Akdeniz: Yeni Büyük Oyun mu ?
Mehmet Hişyar Korkusuz	Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin Soğuk Savaş Sonrası Yeni Enerji ve Güvenlik Arayışı Kıyıdaş Ülkeler ve Diğer Aktörlerle Nasıl Uyumlaştırılabilir?
Mehmet Sadık Akyar	Suriye ve Doğu Akdeniz Güvenliğinde Bütüncül Yaklaşım
Nurettin Taşar	Arap Baharı Sonrası Gelişmelerin Türk Yunan İlişkileri Bağlamında Doğu Akdeniz Güvenliğine Etkisi
Sefa Kubat	Türk Savunma Sanayisinin Caydırıcı Güç Etkisi ve Doğu Akdeniz'deki Önemi
15:45-17:15 Room 1 / Oda 1	6.Session / 6. Oturum 4 December / Aralık - Wednesday / Çarşamba
TERÖRİZM	
Mahir Terzi	Kendinden Referanslılık ve Kendini Üreten Sistemler Çerçevesinde Terör Örgütleri: Tanzania Örneğinde FETÖ/PDY
Canan Kışlalıoğlu	Ekvador Siyaseti Üzerinden Julian Assange Vaka İncelemesi
Kübra Acar	Fergana Vadisi'de "İslami Terör": Olaylar ve İhtimaller
Yaşam Balku	Etno-Sembolcü Milliyetçilik Yaklaşımına Bir Örnek: Kuzey İrlanda Sorununun ve İra'nın Ortaya Çıkışının Değerlendirilmesi
5 December / Aralık - Thursday / Perşembe	

09:00-10:30 Conference Hall / Konferans Salonu	1.Session / 1. Oturum 5 December / Aralık - Thursday / Perşembe
TÜRK DIŞ POLİTİKASI	
Yunus Çolak	Bir Dış Politika Kararı Olarak Yurtdışına Asker Göndermek: 1 Mart Irak Tezkeresinin Analizi
Nejat Doğan	Atatürk'ün Dış Politikada Tanımladığı Genel Strateji
Ali Başaran	Osmanlı-Rusya, Türkiye-Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği, Türkiye-Rusya Federasyonu Yöneticilerinin Karadeniz ve Kıyısı Ülkelere Bakışı ve Uygulamalarının Mukayesesi
Erdal Arslan, Ali Bora	Türkiye'de Kapsamlı Ulusal Savunma: Kamu – Sivil ve Uluslararası İşbirliği
Efe Sıvış	Uluslararası İlişkiler Disiplininde Propaganda: Sinema Filmlerinin Dış Politikada Kullanımı, 1940'lı Yıllarda Türkiye Örneği
10:30-10:45	Coffee Break / Çay-Kahve Molası
09:00-10:30 Room 1 / Oda 1	2.Session / 2. Oturum 5 December / Aralık - Thursday / Perşembe
BÖLGE ÇALIŞMALARI: AVRASYA	
Aşkın İnci Sökmen Alaca	Rusya'nın Akdeniz Politikası ve Değişen Güç Dengesi
Özlem Zerrin Keyvan	Hong Kong Protestolarında ABD Faktörü
Ferit Ali Zade	Polonya Siyasetinde Avrupacılık ve Ukrayna Politikaları
Timuçin Arslan	Realizm Açısından Yunanistan-İsrail İlişkileri ve Türkiye (2010-2018)
10:30-10:45	Coffee Break / Çay-Kahve Molası
10:45-12:15 Conference Hall / Konferans Salonu	3.Session / 3. Oturum 5 December / Aralık - Thursday / Perşembe
BÖLGE ÇALIŞMALARI: ORTADOĞU	
Ahmet Özdemir	Bir Tahakküm Adı: Oryantalizm ve Bir Habitus Olarak Şark
Hasan Tefik Güzel	Manda Yönetimi Altında Irak Hükümetleri ve Başbakanları
Muahmmet Fatih Özkan	Suriye Kürtleriyle İlgili Gelişmeler Karşısında İran Dış Politikası
Sümeyra Yakar	Suudi Arabistan ve İranlı Alimlerin Yorumlamalarına Göre Bid'at (Dinde Yenilik) Konsepti ve Sonuçları
Okan Çelik, Veysel Demirkandan	Uluslararası Hukuk Açısından Barış Pınarı Harekatının Meşruluğu
12:15-13:30	Lunch / Öğle Yemeği
10:45-12:15 Room 1 / Oda 1	4.Session / 4. Oturum 5 December / Aralık - Thursday / Perşembe
ENGLISH SESSION 2	
Şahin Eray Kırdım	Turkish Operations in Syria and International Law
Tuba Eldem	Securing Information and Asserting Sovereignty in National Cyberspace: The Russian Approach to Cybersecurity
Gizem Kolbaşı Muyan	The Novelty in Turkey's Diaspora Engagement Policy
12:15-13:30	Lunch / Öğle Yemeği
13:30-15:15 Conference Hall / Konferans Salonu	5.Session / 5. Oturum 5 December / Aralık - Thursday / Perşembe
ENERJİ VE GÜVENLİK	
Hakan Karaaslan	Enerji Güvenliği Bağlamında Enerji Diplomasisinin Gerekliliği ve Önemi Üzerine Bir Analiz
Esmem Özdaşlı, Merve Yavuz	Yeni Güvenlik Anlayışları Çerçevesinde Enerji Güvenliğinin Değerlendirilmesi ve Türkiye'nin Enerji Politikası
Hatice Nur Sarıtunalı	Enerji Arz Güvenliği Bağlamında Türkiye'nin Enerji Politikası
Volkan Göçoğlu	Bir Kamu Politikası Analizi Denemesi: Türkiye Ekseninde Doğalgaz ve Arz Güvenliği
15:15-15:30	Coffee Break / Çay-Kahve Molası
13:30-15:15 Room 1 / Oda 1	6.Session / 6. Oturum 5 December / Aralık - Thursday / Perşembe

ENGLISH SESSION 3	
Gonca Oğuz Gök, Radiye Funda Karadeniz	Emerging Middle Powers (MIKTA) in Global Governance: Unpacking the North-South divide?
Nail Tanrioven	In or Out? Systematically Ambiguous (De)Classification as Middle Eastern
Sevgi Balkan Sahin	The Counter-Hegemonic Struggle of OXFAM for Food Justice
Elvin Aliyev	The Economic Problems Caused by Migratory Processes in Europe
15:15-15:30	Coffee Break / Çay-Kahve Molası
15:30-17:00 Conference Hall / Konferans Salonu	7.Session / 7. Oturum 5 December / Aralık - Thursday / Perşembe
BÖLGE ÇALIŞMALARI: KAFKASYA	
Toğrul İsmayıl	Rusya'nın Akdeniz Stratejisi ve Türkiye
Ali Asker	Sözde "Self-Determinasyon", Özde İşgal Faktörü Ermenistan'ın İşgal Politikasını Saikleri Konusunda Hukukî Bir Değerlendirme
Tural Velizade	Olağanüstü Soruşturma Komisyonu Belgelerinde Bolşevik-Taşnak Kuvvetlerinin Bakü'de Gerçekleştirdiği Soykırım
Hatem Cabbarlı	Sözde 'Batı Ermenistan Cumhuriyeti'
Ali Asker	Bağlantısızlar Hareketi ve Azerbaycan: Eleştirel Bir Değerlendirme
Room 1 / Oda 1 15:30-17:00	8.Session / 8. Oturum 5 December / Aralık - Thursday / Perşembe
EKONOMİ POLİTİK	
Ayhan Orhan, Murat Emikönel	Seçilmiş Avrupa Birliği Ülkelerinin İmalat Sanayiindeki Gelir Dağılımı Eşitsizliğinin Theil Endeksi İle Ölçülmesi
Murat Emikönel, Aslıhan Yaldız	Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler ve Diğer Rekabet Gücü Endeksleri: Türkiye Tahıl Sektörü Üzerine Bir Uygulama
Şule Uyar, Şeyma Ateş, Aylin Şen	Gümrük Birliği Kararında Revizyon Ve Türkiye'nin Bu Alanda Yürüttüğü Çalışmaları
Yahya Kadioğlu, Murat Mustafa Ak	Manavgat Çayı Su Temin Projesinin Mevcut Durumu ve Projenin Revize Edilmesine Dair Bazı Öneriler
Ramazan İzol	Batı-Doğu Enerji Güvenliği: Türkiye'nin Rolü
6 December / Aralık - Friday / Cuma	
13:30-15:00 Conference Hall / Konferans Salonu	1.Session / 1. Oturum 6 December / Aralık - Friday / Cuma
KAPANIŞ OTURUMU	
Ceren Uysal Oğuz	Green New Deal: İklim Değişikliği ve Ekonomik Adaletsizliğe bir Çözüm Önerisi
Senem Atvur	Doğu Akdeniz'de Ekolojik Güvenlik
Sanem Özer	Çatışma Sonrası Lübnan Siyasal Sistemi ve 2019 Protestoları
Mehmet Öztürk	Afrika Boynuzu'nun Güvenlik ve İstikrarına Suudi Arabistan ve Bae'nin Etkileri
Fulya Özkan	Zaman ve Mekan Kavramları Bağlamında Uluslararası İlişkiler ve Tarih Arasındaki İlişkiyi Yeniden Düşünmek: Tarihsel bir Uluslararası İlişkiler Mümkün mü?

stratejik
araştırmalar
merkezi
T.C. Dışişleri Bakanlığı

ORGANISING COMMITTEE

Dr. Tolga ÖZTÜRK, Director - Political Science and International Relations Research Center (PSIR), Head of Organising Committee

Inst. Eren İRFANOĞLU, Vice Director - Political Science and International Relations Research Center (PSIR)

Engin KARACA, Third Secretary, Republic of Turkey Ministry of Foreign Affairs

Research Assistant Ashhan YALDIZ, Alanya Alaaddin Keykubat University

HONOURARY CONGRESS CHAIR

Prof. Dr. Ekrem KALAN, Rector, Alanya Alaaddin Keykubat University

CONGRESS CHAIR

Prof. Dr. Leyla HARPUTLU, Alanya Alaaddin Keykubat University

INTERNATIONAL ADVISORY AND SCIENTIFIC EVALUATION COMMITTEE

Prof. Dr. Leyla HARPUTLU, Alanya Alaaddin Keykubat University

Dr. Ufuk ULUTAŞ, Head of Scientific Advisory Board, President of Center for Strategic Research (SAM)

Prof. Dr. Alpaslan ÖZERDEM, Coventry University

Prof. Dr. Ayşegül SEVER, Marmara University

Prof. Dr. Bilal KARABULUT, Gazi University

Prof. Dr. Linda T. DARLING, University of Arizona

Prof. Dr. Mesut ÖZCAN, Ankara Sosyal Bilimler University

Prof. Dr. Muhittin ATAMAN, Yıldırım Beyazıt University

Prof. Dr. Nuray BOZBORA, Marmara University

Prof. Dr. Simita Tewari JASSAL, Ambedkar University
Prof. Dr. Toğrul İSMAYIL Kahramanmaraş Sütçü İmam University
Prof. Dr. Ural MANÇO Aksaray University
Assoc. Prof. Dr. Ali ASKER, Karabük University
Assoc. Prof. Dr. Buğra ÖZER, Manisa Celal Bayar University
Assoc. Prof. Dr. Can ÜNVER, İstanbul Ayvansaray University
Assoc. Prof. Dr. Ekrem KARAKOÇ, Binghamton University
Assoc. Prof. Dr. Emre ERŞEN, Marmara University
Assoc. Prof. Dr. Giray SADIK, Ankara Yildirim Beyazit University
Assoc. Prof. Dr. Gonca GÖK OĞUZ, Marmara University
Assoc. Prof. Dr. Güneş YILMAZ, Alanya Alaaddin Keykubat University
Assoc. Prof. Dr. Gürol BABA, Ankara Sosyal Bilimler University
Assoc. Prof. Dr. Kılıç Buğra KANAT, Penn State University
Assoc. Prof. Dr. Murat YEŞİLTAŞ, Sakarya University
Assoc. Prof. Dr. Nergiz ÖZKURAL KÖROĞLU, Trakya University
Assoc. Prof. Dr. Talha KÖSE, İbn Haldun University
Dr. Alper Tolga BULUT, Karadeniz Teknik University
Dr. Bruce Hunt, San Angelo State University
Dr. Derya GÖÇER AKDER, Orta Doğu Teknik University
Dr. Elşen MEMMEDLİ, Azerbaycan Devlet İktisat University
Dr. Hatem CABBARLI, Hazar University
Dr. Nazim CAFEROV, Azerbaycan Devlet İktisat University
Dr. Özgür Emre KOÇ, Hitit University
Dr. Özgür TÜFEKÇİ, Karadeniz Technical University
Dr. Ramazan İZOL, Akdeniz University
Dr. Serpil BARDAKÇI TOSUN, Alanya Alaaddin Keykubat University

İÇİNDEKİLER

BİR TAHAKKÜM ADI: ORYANTALİZM VE BİR HABİTUS OLARAK ŞARK	11
SÖZDE “SELF-DETERMİNASYON”, ÖZDE İŞGAL FAKTÖRÜ: ERMENİSTAN’IN İŞGAL POLİTİKASINI SAİKLERİ KONUSUNDA HUKUKÎ BİR DEĞERLENDİRME	12
BAĞLANTISIZLAR HAREKETİ VE AZERBAYCAN: ELEŞTİREL BİR DEĞERLENDİRME.....	13
OSMANLI-RUSYA, TÜRKİYE-SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLER BİRLİĞİ, TÜRKİYE-RUSYA FEDERASYONU YÖNETİCİLERİNİN KARADENİZ VE KIYISI ÜLKELERE BAKIŞI VE UYGULAMALARININ MUKAYESESİ	14
ARKTİKA BÖLGESİNDEKİ ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİNİN KOPENHANG EKOLÜ VE ABERYSTWTH EKOLÜ ÇERÇEVESİNDE KARŞILAŞTIRILMASI	15
RUSYA’NIN AKDENİZ POLİTİKASI VE DEĞİŞEN GÜÇ DENGESİ.....	16
SEÇİLMİŞ AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN İMALAT SANAYİNDE Kİ GELİR DAĞILIMI EŞİTSİZLİĞİNİN THEİL ENDEKSİ İLE ÖLÇÜLMESİ.....	17
KÜRESEL GÜNCEL SORUNLAR KAPSAMINDA İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE MÜCADELEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA: GRETA THUNBERG VE FARKINDALIK.....	18
GREEN NEW DEAL: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE EKONOMİK ADALETSİZLİĞE BİR ÇÖZÜM ÖNERİSİ.....	20
POPÜLİZMİN KÜRESEL YÜKSELİŞİNİN DIŞ POLİTİKAYA ETKİSİ YA DA POPÜLİST DIŞ POLİTİKAYA DOĞRU MU?	21
POST-TRUTH DÖNEMİN SİYASAL ETİĞE ETKİSİ.....	22
ENERJİ VE GÜVENLİK İKİLEMİNDE AB’NİN DOĞU AKDENİZ’DEKİ KAPASİTESİNİ KANITLAMA STRATEJİSİ: EAST-MED VE PESCO	23
VATANSEVER FİLMİNİN DİPLOMASİ VE YUMUŞAK GÜÇ KAPSAMINDA LÉVI-STRAUSS’UN İKİLİ KARŞITLIKLAR MODELİ ÜZERİNDEN İNCELENMESİ.....	24
ULUSLARARASI İLİŞKİLER DİSİPLİNİNDE PROPAGANDA: SİNEMA FİMLERİNİN DIŞ POLİTİKADA KULLANIMI; 1940’LI YILLARDA TÜRKİYE ÖRNEĞİ	25
THE ECONOMIC PROBLEMS CAUSED BY MIGRATORY PROCESSES IN EUROPE	26
TÜRKİYE’DE KAPSAMLI ULUSAL SAVUNMA: KAMU – SİVİL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ	27
YENİ GÜVENLİK ANLAYIŞLARI ÇERÇEVESİNDE ENERJİ GÜVENLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE TÜRKİYE’NİN ENERJİ POLİTİKASI	28
POLONYA SİYASETİNDE AVRUPACILIK VE UKRAYNA POLİTİKALARI	29
ZAMAN VE MEKAN KAVRAMLARI BAĞLAMINDA ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE TARİH ARASINDAKİ İLİŞKİYİ YENİDEN DÜŞÜNMEK: TARİHSEL BİR ULUSLARARASI İLİŞKİLER MÜMKÜN MÜ?	30
THE NOVELTY IN TURKEY’S DIASPORA ENGAGEMENT POLICY	31
EMERGING MIDDLE POWERS (MIKTA) IN GLOBAL GOVERNANCE: UNPACKING THE NORTH-SOUTH DIVIDE?.....	32
ENERJİ GÜVENLİĞİ BAĞLAMINDA ENERJİ DİPLOMASİSİNİN GEREKLİLİĞİ VE ÖNEMİ ÜZERİNE BİR ANALİZ	33
NEW WORLD ORDER AFTER 9/11; US, NON-STATE ARMED ACTORS AND THE MIDDLE EAST	34

MANDA YÖNETİMİ ALTINDA IRAK HÜKÜMETLERİ VE BAŞBAKANLARI	35
KAYNAYAN DOĞU AKDENİZ SULARI VE KIBRIS SORUNUNA OLUMSUZ KATKILARI	36
ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ BAĞLAMINDA TÜRKİYE'NİN ENERJİ POLİTİKASI	37
UNDISCOVERED NEXUS BETWEEN POPULISM AND FOREIGN POLICY MAKING	38
ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE TAVUK OYUN TEORİSİ BAĞLAMINDA DOĞU AKDENİZ'DE MEYDANA GELEN GELİŞMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	39
FERGANA VADİSİNDE "İSLAMİ TERÖR": OLAYLAR VE İHTİMALLER	40
EKO-KENTLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ	41
KENDİNDEN REFERANSLILIK VE KENDİNİ ÜRETEBİLİR SİSTEMLER ÇERÇEVESİNDE TERÖR ÖRGÜTLERİ: TANZANYA ÖRNEĞİNDE FETÖ/PDY	42
DOĞU AKDENİZ'DE TÜRKİYE'NİN SOĞUK SAVAŞ SONRASI YENİ ENERJİ VE GÜVENLİK ARAYIŞI KİYIDAŞ ÜLKELER VE DİĞER AKTÖRLERLE NASIL UYUMLULAŞTIRILABİLİR?.....	43
AFRİKA BOYNUZU'NUN GÜVENLİK VE İSTİKRARINA SUUDİ ARABİSTAN VE BAE'NİN ETKİLERİ	44
SURİYE VE DOĞU AKDENİZ GÜVENLİĞİNDE BÜTÜNCÜL YAKLAŞIM.....	45
ULUS DEVLETİN KÜRESELLE(ŞME) İMTİHANI: ULUSAL EGEMENLİĞİN ÜÇ BOYUTLU BÖLÜŞÜMÜ ÜZERİNE.....	46
SURİYE KÜRTLERİYLE İLGİLİ GELİŞMELER KARŞISINDA İRAN DIŞ POLİTİKASI.....	47
AÇIKLANMIŞ KARŞILAŞTIRMALI ÜSTÜNLÜKLER VE DİĞER REKABET GÜCÜ ENDEKSLERİ: TÜRKİYE TAHİL SEKTÖRÜ ÜZERİNE BİR UYGULAMA	48
ATATÜRK'ÜN DIŞ POLİTİKADA TANIMLADIĞI GENEL STRATEJİ	49
ARAP BAHARI SONRASI GELİŞMELERİN TÜRK YUNAN İLİŞKİLERİ BAĞLAMINDA DOĞU AKDENİZ GÜVENLİĞİNE ETKİSİ.....	50
ULUSLARARASI HUKUKTA DENİZ ALANLARININ SINIRLANDIRILMASI; DOĞU AKDENİZ'İN SINIRLARI ..	51
ULUSLARARASI HUKUK AÇISINDAN BARIŞ PINARI HAREKATININ MEŞRULUĞU	52
BATI-DOĞU ENERJİ GÜVENLİĞİ: TÜRKİYE'NİN ROLÜ.....	53
AVRUPA BİRLİĞİ'NİN AVRUPALILAŞMA KRİZİ: YÜKSELEN POPÜLİZMİ ANLAMLANDIRMAK	54
TÜRK SAVUNMA SANAYİSİNİN CAYDIRICI GÜÇ ETKİSİ VE DOĞU AKDENİZ'DEKİ ÖNEMİ	55
DOĞU AKDENİZ'DE EKOLOJİK GÜVENLİK.....	56
BİLİŞİM SUÇLARI VE SİBER İSTİHBARAT	57
BELT AND ROAD INITIATIVE: CHALLENGES AND PROSPECTS FOR TURKEY.....	58
TURKISH OPERATIONS IN SYRIA AND INTERNATIONAL LAW	59
REALİST TEORİSİ AÇISINDAN YUNANİSTAN-İSRAİL İLİŞKİLERİ VE TÜRKİYE (2010-2018).....	60
ÇİN VE DOĞU AKDENİZ: YENİ BÜYÜK OYUN MU?	61
SECURING INFORMATION AND ASSERTING SOVEREIGNTY IN NATIONAL CYBERSPACE: THE RUSSIAN APPROACH TO CYBERSECURITY	62
DOĞU AKDENİZ HİDROKARBONLARININ STRATEJİK ÖNEMİ.....	63
BOLŞEVİK-TAŞNAK KUVVETLERİNİN BAKÜ'DE GERÇEKLEŞTİRDİĞİ SOYKIRIM OLAĞANÜSTÜ SORUŞTURMA KOMİSYONU BELGELERİNDE	64

BİR KAMU POLİTİKASI ANALİZİ DENEMESİ: TÜRKİYE EKSENİNDE DOĞALGAZ VE ARZ GÜVENLİĞİ.....	66
MANAVGAT ÇAYI SU TEMİN PROJESİNİN MEVCUT DURUMU VE PROJENİN REVİZE EDİLMESİNE DAİR BAZI ÖNERİLER.....	67
ETNO-SEMBOLCÜ MİLLİYETÇİLİK YAKLAŞIMINA BİR ÖRNEK: KUZAY İRLANDA SORUNUNUN VE İRA'NIN ORTAYA ÇIKIŞININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	68
BİR DIŞ POLİTİKA KARARI OLARAK YURTDIŞINA ASKER GÖNDERMEK: 1 MART İRAK TEZKERESİNİN ANALİZİ.....	69
JAPAN - ASEAN RELATIONS: A COOPERATION FOR HEDGING CHINA.....	70

BİR TAHAKKÜM ADI: ORYANTALİZM VE BİR HABİTUS OLARAK ŞARK

Ahmet Özdemir¹

Şarkiyatçılık adlı eserinde Batı'nın Doğu üzerinde tahakküm ilişkisi kurduğunu vurgulayan Edward Said, bir karşılaşmanın adı olan Doğu ve Batı ikiliğini, iktidarın inceltmiş biçimleri üzerinden incelemektedir. Şarkiyatçılık, iktidar araçlarının yalnızca baskı ve şiddet olmadığını hatırlatır. İktidarın sürekliliğini sağlayan başka bir etken de ona tabii olan öznelerdir. Şarkiyatçılık eseri çerçevesinde Batı'nın Doğu üzerindeki iktidarının ve onun tekniklerine ilişkin bir sorguyu esas alan bu çalışmanın amacı tahakkümün gizil ve sinmiş yapısıyla ilgili bir sorgulamaya dayanmaktadır. Oryantalizmin bir iktidar biçimi olarak hayatiyetini ve sürekliliğini nasıl sağlayabildiğini sorgulamayı amaçlayan çalışma, Şarklının kendi Şarklılaştırılmasına nasıl katıldığını özne ve iktidar üzerinden incelemektedir. Edward Said'in Şarkiyatçılık eseri üzerinden temellenen çalışma metodolojik olarak Pierre Bourdieu'nun alan ve habitus kavramlarıyla Şark'ı yeniden ele almaya çalışacaktır. Doğu da tıpkı Batı gibi tarihsellik barındıran, bir bilgi birikimine, imgelemelere ve sözcük dağarcığına sahip bir bütündür. Özgün ve bağımsız düşünceler, birtakım ön belirlenimleri olan Şarkiyatçılık gibi bir alanda yapılan araştırmalar ile değil, düşünsel düzlemde bir disipline bağlı olan çalışmalarla mümkün olacaktır. Bugün geçmişten daha parlak değildir. Sonuç olarak; Batı dünyasının kemikleşmiş bilgi dağarcığı yeni kavramlara duyulan ihtiyacı artırmaktadır. Her zamankinden daha fazla bağımsız entelektüellere ihtiyaç duyan dünya ve tahakkümün sürekli yeniden üretildiği Şark, bu çalışmamızın genel konusunu oluştururken, geleceğe dair küresel adalet ve eşitlik fikrini pekiştirecektir.

Anahtar Kelimeler: *Şarkiyatçılık, İktidar, Habitus, Tahakküm, Temsil*

---

¹ Doktora Öğrencisi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi

SÖZDE “SELF-DETERMİNASYON”, ÖZDE İŞGAL FAKTÖRÜ: ERMENİSTAN’IN İŞGAL POLİTİKASINI SAİKLERİ KONUSUNDA HUKUKÎ BİR DEĞERLENDİRME

Ali Asker¹

Azerbaycan’ın siyaset ve hukuk literatüründe “Ermenistan-Azerbaycan Dağlık Karabağ Çatışması” adıyla zikredilen olay, aslında “Ermenistan’ın Azerbaycan topraklarını İşgali”nden başka bir şey değildir. Henüz Sovyetler Birliği ayakta iken Dağlık Karabağ’ı kendine ilhak etmeye çalışan Ermenistan parlamentosu 1989 tarihinde aldığı kararla işgal niyetini açık şekilde beyan etmiştir. Bu karar, o zaman yürürlükte olan Sovyet hukuk mevzuatı hükümlerine tamamen aykırıydı. 1990 yılının mayıs ayında yine yürürlükteki kanunlara aykırı bir şekilde Azerbaycan sınırları içinde yer alan ve onun ayrılmaz bir parçasını teşkil eden Karabağ’da Ermenistan parlamentosuna milletvekili seçimleri yapılmıştır. Ermenistan’ın kalkınma planına Dağlık Karabağ’ın da dâhil edilmesi Ermenistan’ın işgal planlarının bir sonraki adımını teşkil etmektedir. İlerleyen dönemlerde Ermeni liderler “Dağlık Karabağ’ın Ermenistan’a birleştirilmesi” söylemini bir tarafa bırakarak “self determinasyon” ilkesinin arkasına saklanarak işgal politikalarını sürdürmüşlerdir. Bir zamanlar Dağlık Karabağ’ın işgalinde önemli görevler üstlenmiş, ayrıca Hocalı’da soykırım cinayetini işlemiş Karabağ Ermenilerinin liderleri Ermenistan’da devlet yönetiminin en üst makamlarında yer almışlardır. Ermenistan yönetimi bir taraftan Dağlık Karabağ Ermenilerinin “self determinasyon” talebine vurgu yaparken diğer taraftan tam gücüyle Azerbaycan topraklarının işgaline yönelik faaliyetlerini devam ettirmiştir. Ermenistan ordusunun işgal harekâtında doğrudan yer alması, savaş esir ve rehineleri elinde bulundurması, işgal ettikleri bölgelerde etnik temizleme siyaseti yürütmesi ve Ermeni ahaliyi iskân ettirmesi Ermenistan’ın işgal siyasetini doğrulayan birer örnektir.

Anahtar Kelimeler: *İşgal, Toprak Bütünlüğü, Self-Determinasyon, Dağlık Karabağ*

---

¹ Doç. Dr., Karabük Üniversitesi

BAĞLANTISIZLAR HAREKETİ VE AZERBAJYAN: ELEŞTİREL BİR DEĞERLENDİRME

Ali Asker¹

Azerbaycan bağımsızlığına kavuştuktan sonra birçok uluslararası kurum ve kuruluşlara üye olmuştur. Bu üyelikler kuşkusuz gelişen dünyada Azerbaycan'ın dış politika çıkarlarının korunması, ayrıca ekonomik uyum, güvenlik, askeri işbirliği vs. bağlamında önemlidir. Fakat 25-27 Mayıs 2011 tarihinde Bali'de Bağlantısızlar Hareketi (Non Aligned Movement/NAM) dışişleri bakanları düzeyinde yapılmış toplantısında Azerbaycan'ın Bağlantısızlar hareketine katılması sürpriz olmuştur. Bağlantısızlar akımı 1961'de Yugoslavya lideri B.Tito ve Mısır lideri C.A.Nasır'ın inisiyatifiyle örgütlenmiştir. Günümüzde örgütün üye sayısı artmaktadır. Fakat bununla birlikte, örgüt üyeleri farklı kutuplarda yer almakta; değişik siyasi rejimlere, dünya bakışına ve gelişim stratejilerine sahip bulunmaktadır. Bu nedenle Bağlantısızlar Hareketi istikrarlı bir yapıya sahip değildir. Örgütte Avrupa devletlerinden sadece Belarus yer almaktadır. Azerbaycan'ın bu kararının arkasında hangi nedenler vardır? Bu örgüte üyelik Azerbaycan'a hangi avantajları veya dezavantajları sağlamıştır? Bu ve benzeri sorular Azerbaycan'ın 2011 tarihinde üye olmasından sonraki dönemde de sıkça gündeme getirilmektedir. Azerbaycan'ın bu harekete üyeliği ile ilgili savunma ve eleştirilerin bir arada ele alınması üyelik sürecinin objektif değerlendirilmesi bakımından büyük önem taşıyor.

Anahtar Kelimeler: *Azerbaycan, Dış Politika, Bağlantısızlar Hareketi, Bloklama, Tarafsızlık*

---

¹ Doç. Dr., Karabük Üniversitesi

OSMANLI-RUSYA, TÜRKİYE-SOVYET SOSYALİST CUMHURİYETLER BİRLİĞİ, TÜRKİYE-RUSYA FEDERASYONU YÖNETİCİLERİNİN KARADENİZ VE KIYISI ÜLKELERE BAKIŞI VE UYGULAMALARININ MUKAYESESİ

Ali Başaran¹

Sunumun amacı Karadeniz ve çevre ülkelerine Osmanlı-Rusya, Türkiye-SSCB, Türkiye-RF yöneticilerinin bakış ve uygulamalarını ortaya çıkarmak ve mukayese etmektir. Bu amaçla tarihi veriler taranmıştır. Devlet Arşivleri verileri vd. veriler değerlendirilmiştir. Karadeniz'in Osmanlı-Rusya ve Türkiye-SSCB ilişkilerinde bir barış denizi olmaktan ziyade hem yüzeyinin hem kıyılarındaki ülkelerin mücadele, muharebe sahası olduğu hipotezi test edilmiştir. Bu hipotezi aydınlatan, doğrulayan ya da yanlışlayan emareler, karineler, kanıtlar aranmıştır. Bulgular yöneticilerin genelde Karadeniz ve çevresini mücadele alanı olarak gördüklerini ve mücadele ettiklerini doğrulamıştır. Ancak veriler Türkiye-RF yöneticilerinin özellikle Putin döneminde işbirlikçi rekabet içinde olduklarını göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: *Karadeniz, Türkiye, SSCB, Rusya Federasyonu, İşbirlikçi Rekabet*

---

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Karabük Üniversitesi

ARKTİKA BÖLGESİNDEKİ ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİNİN KOPENHANG EKOLÜ VE ABERYSTWYTH EKOLÜ ÇERÇEVESİNDE KARŞILAŞTIRILMASI

Aslıhan Genç¹

Küresel ısınmanın bir getirisi olarak eriyen buzullar sonucu değişen iklim koşulları Arktika bölgesinin önemini artırmıştır. Bunun sebebi şüphesiz kaynaklara ulaşımın kolaylaşması ve yeni ticaret yollarının bölgede oluşturulması çabasıdır. Uluslararası toplumun giderek artan enerji ihtiyacının gelecek yıllarda da devamlıkla sağlanması için bölgedeki kaynaklara ulaşım, devletler için önem arz etmektedir. Bölgedeki devletler için bu enerji kaynaklarının çıkarılması ve işletilmesi ise bölge devletleri arasında çeşitli anlaşmazlıklara sebep olmaktadır. Sadece bölge devletleri değil, Arktika coğrafyasından kilometrelerce uzaktaki devletler ve uluslararası şirketler gibi devlet dışı aktörlerinde bölgede çeşitli faaliyetleri bulunmaktadır. Değişen uluslararası siyaset ortamında 21.Yüzyıl Kutup Çağı olarak adlandırılmakla birlikte bölge devletleri arasında var olan gerginlik ortamı, uluslararası güvenlik boyutunda, bölgeyi kritiklemiştir. Uluslararası güvenlik yaklaşımlarından eleştirel kuramın bir kolu olan Kopenhag Ekolü'nün güvenlikleştirme teorisine göre; normal bir mesele varoluşsal tehdit unsuru olarak yansıtıldığında, konu güvenlik sorunu olmaktadır. Sorunları tehdit haline getiren aktörlerdir ve bu aktörler bir araya gelerek güvenlik topluluğu oluşturduğunda sorun güvenlik dışına çıkar ve aşılabılır. Aberystwyth Ekolü ise güvenliğin siyasiliğini ortaya koyar. İki ekol arasındaki temel fark "güvenlik dışına çıkarma" noktasında değişmektedir. Aberystwyth Ekolü'ne göre sorunu güvenlik dışına çıkarmak, sorunu insanların güvenlik kaygılarına her zaman duyarlı olmayan güvenlik elitinin tekeline bırakmaktır. Bu sebeple sorunu siyasallaştırır ve güvenlik politikalarının esasını sorgular. Bu çalışmanın amacı uluslararası güvenlik yaklaşımları çerçevesinde Kopenhag Ekolü'nün güvenlikleştirme ve Aberystwyth Ekolü'nün güvenliğin siyasallaştırılmasını kavramlarını Arktika Konseyi üzerinden karşılaştırmaktır. Arktika bölgesi sorunu Aberystwyth Ekolü ve Kopenhag ekolüne göre incelendiğinde ise güvenlikleştirme gerçekleşmiş yani konu siyasallaştırılmıştır ve bir sorun halindedir. Fakat sorun güvenlik dışına alınabilir. İki ekolün güvenlik dışına alma prosedürleri incelenecektir. Böylece Arktika bölgesinde işbirliğini artırarak sorunu uluslararası güvenlik dışına çıkarmak mümkündür. Gelecek yıllarda bölgede huzur sağlanabilir ve bu tüm uluslararası toplum adına bölge jeopolitik olarak yararlı hale getirilebilir. Bölgeden çıkarılacak enerji kaynakları ve günümüzde bölgede var olan ticaret yollarına ek olarak yeni açılacak ticaret yollarıyla dünya ticaretinin daha hızlı ve az maliyetle sağlanması gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Arktik Konseyi, Kopenhag Ekolü, Güvenlikleştirme, Aberystwyth Ekolü, Güvenlikleştirme*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, aslihanngenc@gmail.com

RUSYA'NIN AKDENİZ POLİTİKASI VE DEĞİŞEN GÜÇ DENGESİ

Aşkın İnci Sökmen Alaca¹

Günümüzde ABD den Çin'e doğru kayan güç değişiminden, jeopolitik açıdan önem kazanan alanlar içerisinde Akdeniz bölgesi ön plana çıkmaktadır. Soğuk Savaş döneminden beri Suriye'de askeri varlığını koruyabilen, Mısır ile denge politikası yürüten Rusya, Çin'in de bölgeye limanlar üzerinden nüfuz etmesiyle ABD ve NATO'ya karşı ikili bir blok kurabileceği bir avantaj kazanmıştır. Libya'da General Halter üzerinden yönetimi kendi lehine çevirmeye çalışan Rusya, Kuzey Afrika ve Orta Doğu'da kilit noktalarda stratejik gücünü artırırken, S-400 ile alan kapatma sağlayarak hava savunmasını da güçlendirmiştir. Radikal İslam dinini istismar eden terör örgütleriyle önce Afganistan, sonra Çeçenistan ve Suriye'de mücadele eden Rusya, " yeni ılımlı İslam " modelini destekleyerek radikalizm ve aşırılıkla mücadele konusunda da öncü olmayı hedeflemektedir. Levant bölgesi ve Mısır'da yer alan Ortodoks hıristiyanları da kimlik bağlamında Rusya'nın önem verdiği gruplardır. Doğu Akdeniz'de özellikle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni de ilgilendiren doğal gaz rezervleri açısından ada önem kazanırken, Fransa'nın da askeri üs sahibi olmasıyla stratejik rekabet yoğunlaşmıştır. Mısır'ı da yanına çekmek isteyen Rusya'nın hamlesine karşılık, Süveyş Kanalı'nı devre dışı bırakacak İsrail ve ABD'nin desteklediği Suudi Arabistan ve Mısır toprakları üzerindeki NEOM projesi önem kazanmıştır. İsrail'den açılacak bir kanal ile, Suudi Arabistan'ın yeniden adaları olan Tiran ve Sanafir'e ulaşmasıyla alternatif bir enerji koridoru önem kazanmaktadır. Bu makalede Akdeniz Bölgesindeki gelişmeleri Rusya dış politikası açısından inceleyerek bir analiz yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Rusya, Akdeniz, Büyük Güç Mücadelesi, Doğu Akdeniz Enerji Kaynakları*

---

¹Doç. Dr., İstanbul Arel Üniversitesi, askinsokmen@arel.edu.tr

SEÇİLMİŞ AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN İMALAT SANAYİNDE Kİ GELİR DAĞILIMI EŞİTSİZLİĞİNİN THEİL ENDEKSİ İLE ÖLÇÜLMESİ

Ayhan Orhan¹

Murat Eminökel²

Dördüncü sanayi devriminin yaşandığı günümüz ülke ekonomileri arasındaki göstergeler hızla değişmektedir. Bu ekonomik göstergelerden biri de gelir dağılımı eşitsizliğidir. Gelir dağılımı eşitsizliğini ölçmek için pek çok yöntem kullanılmasına rağmen daha çok Gini Endeksi, Atkinson Eşitsizlik Endeksi ve Theil (T) Endeksi kullanılmaktadır. Bu çalışmada da gelir dağılımı eşitsizliği Theil endeksine göre hesaplanmıştır. Theil endeksinin seçilme nedeni, toplulaştırılmış verilere uygulanabilmesi ve grupların eşitsizliğe yaptığı etkinin ayrıştırılabilmesine olanak sağlamasıdır. Theil endeksi, gruplar arası (TB) ve grup içi (TW) olmak üzere iki bileşenden oluşmaktadır. 1995-2015 yılları arasını kapsayan bu çalışmada OECD'den alınan verilerle 8 merkez Avrupa Birliği ülkesi ile 3 çevre Avrupa Birliği ülkesinin imalat sanayindeki sekiz alt sektöründeki gelir dağılımı eşitsizliği incelenmiştir. JEL KOD: C13, D31, D63, J31

Anahtar Kelimeler: *Gelir Eşitsizliği, Gelir Dağılımı, Ayrıştırma, Theil Endeksi, AB*

---

¹Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi

²Arş.Gör., Kocaeli Üniversitesi

KÜRESEL GÜNCEL SORUNLAR KAPSAMINDA İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE MÜCADELEYE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA: GRETA THUNBERG VE FARKINDALIK

Betül Şıvgın¹

Selin Afacan²

Küresel güncel sorunlar kavramı birçok açıdan ele alınabilecek bir niteliğe sahiptir. Kavramın içeriği; politika, hukuk, insan hakları, hayvan hakları, çevre sorunları vb. pek çok alana yayılmaktadır. Bu alanlar arasında tüm insanlığın ortak sorunu ve son dönemlerde oldukça tartışılan bir konu olarak “iklim değişikliği” dikkat çekmektedir. Bu sorunun başlangıcı belki de insanın doğaya müdahale etmeye başladığı ilk zamanlara kadar götürülebilir ancak etkilerinin artması ve fark edilir hale gelmesi Sanayi Devrimi ve sonrasında yaşanan gelişmelerle paraleldir. İklim değişikliğinin ve etkilerinin farkına varılması geleceğe dair birtakım çıkarımlar yapılması ihtiyacını da beraberinde getirmiştir. Bunun sonucunda iç açıcı bir tablo oluşmamakla beraber dünya üzerindeki her ülke bu kötümser tablodan farklı düzeyde etkilenmektedir. Gelişmiş ülkelerin, sorunun ortaya çıkmasındaki payı oldukça fazla olmasına rağmen sorunla başa çıkma noktasında daha hazırlıklı oldukları görülmektedir. Bu ülkelere kıyasla gelişmekte olan ülkeler iklim değişikliğinin yaratabileceği sorunlar karşısında yetersiz ve hazırlıksız kalmaktadır. Dolayısıyla soruna sebep olma payı veya sorundan etkilenme payı değişmekle birlikte iklim değişikliği ile mücadelede devletleri uluslararası düzeyde bir iş birliği beklemektedir. Bu iş birliği ve mücadelenin somut karşılığı olarak “Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi”, “Kyoto Protokolü”, “Paris İklim Anlaşması” ve benzeri nitelikteki gelişmeler iklim değişikliği sorunu ve mücadele konusunda belirleyici adımlar olarak değerlendirilebilir. Gelişmelerle birlikte uluslararası alanda önemli bir konu haline gelen iklim değişikliği ile mücadelede devletlerin yapılan anlaşmalar ve verilen taahhütlerin gereğine uygun davranması, bu noktada teşvik edici olması, konunun ciddiyeti ile gerekenleri zamanında ve doğru şekilde gerçekleştirilmesi başarılı bir çözüm için kilit noktası olacaktır. Buradan hareketle çalışma ile dünyanın içinde bulunduğu ve aslında birleştirici olma niteliği taşıyan bu sorunun farkında olunması gerektiği üzerine durulacaktır. Yaşanacak en kötü senaryo ile karşılaşılmadan önce durumun üstesinden gelmeye çalışmak yaşayan ve yaşayacak tüm canlılar için hayati bir öneme sahiptir. Bu noktada ise çalışmanın asıl amacı zamanında harekete geçilmesi ve farkındalık yaratmaya yönelik çalışmalara katkı sağlamak, küresel bir etki yaratan Greta Thunberg ve başlattığı hareketin önemi, genç kuşağın iklim üzerindeki ilgisi ve etkilerini ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: *İklim Değişikliği, İklim Değişikliği ile Mücadele, Uluslararası Çevre Sözleşmeleri, Greta Thunberg*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, betulsivgin@gmail.com

²

EKVADOR SİYASETİ ÜZERİNDEN JULIAN ASSANGE VAKA İNCELEMESİ

Canan Kışlalıoğlu¹

Ekvador Latin Amerika'nın önemli ülkelerinden biridir. Tarihinde birçok darbe ve ekonomik kriz olan ülke 2000 yılında kendi para biriminden vazgeçip, doları para birimi olarak kullanmaya başlamıştır. 2006 yılında Rafael Correa'nın devlet başkanı seçilmesiyle Ekvador da Venezuela'nın başını çektiği pembe dalgaya dâhil olup, sosyalist politikalar izlemeye başlamıştır. Correa bu politikalar dahilinde Amerikan karşıtı bir tutum da sergilemiştir. Ekvador'un bir diğer önemi de 2012 yılında Julian Assange'ın Birleşik Krallık'taki Ekvador büyükelçiliğine sığınmış olmasıdır. Assange CIA'in elindeki gizli belgeleri Wikileaks isimli bir site aracılığıyla yayınlamak üzere birçok şirketin ve devletin yasadışı işlerini ortaya çıkarmıştır. Bu sebeple de başta ABD olmak üzere birçok ülkenin hedefi haline gelmiştir. Ekvador büyükelçiliğine sığınan Assange burada yaşamaya başlamış ve bir süre sonra Ekvador vatandaşı olmuştur. 2017'de Rafael Correa'nın 2007-2013 yılları arasında başkan yardımcılığını da yapmış olan Lenin Moreno devlet başkanı olarak seçilmiştir. Sol siyasi görüşten gelen Moreno'nun Correa'nın politikalarını devam ettireceği düşünülürken, Moreno aksi yönde bir yol izlemeye başlamıştır. Rafael Correa'nın Belçika'dan siyasi sığınma istemesiyle sonuçlanan süreçte Moreno, sol politikaları terk etmeye ve ABD ile işbirliğine daha fazla ağırlık vermeye başlamıştır. Assange ise ABD ve Ekvador arasında bir çeşit pazarlık unsuru haline gelmiş ve Moreno'nun Assange karşılığında çeşitli imkânlar elde ettiği haberleri çıkmıştır. Ekvador 2019 yılı Nisan ayında Assange için sığınma hakkını kaldırmış ve Assange Londra polisi tarafından büyükelçilikten çıkarılarak tutuklanmıştır. Assange bu süreçte Ekvador'a sığınmış bir kişiden Moreno tarafından elçiliği işgal eden bir kişi konumuna getirilmiştir. Bu çalışmada Assange örneği üzerinden başka bir ülkenin elçiliğine sığınma koşulları ve günümüzde çokça kullanılan siyasi rehine kavramı incelenecek ve bu arada Ekvador'un Moreno ile değişiminden de kısaca bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Ekvador, ABD, CIA, Wikileaks, Sığınmacılık*

---

¹ Doktora Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, canankislalioglu@yahoo.com

GREEN NEW DEAL: İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE EKONOMİK ADALETSİZLİĞE BİR ÇÖZÜM ÖNERİSİ

Ceren Uysal Oğuz¹

21. yüzyılda uluslararası sistemin karşı karşıya olduğu en önemli sorunların başında iklim değişikliği ve ekonomik adaletsizlik gelmektedir. İklim değişikliğinin yol açtığı siyasi, ekonomik, toplumsal ve ekolojik sonuçlar, yoksulluk ve gelir dağılımındaki eşitsizlik gibi temel sorunlarla birleştiğinde içinde bulunduğumuz yüzyıl içerisinde küresel bir krizin yaşanması kimi yazarlara göre kaçınılmaz görünmektedir. Bu nedenle devletler, uluslararası örgütler ve bireyler başta olmak üzere uluslararası sistemin aktörleri kendilerini doğrudan etkileyecek olan bu sorunların çözümü için farklı önerileri tartışmaktadırlar. Çözüm önerilerinin bir kısmı var olan küresel ekonomik ve siyasi sistemin reforme edilmesi yoluyla sorunların aşılabileceğini ileri sürmektedir. Daha radikal görüşler ise sistemin neden olduğu krizin sistem içerisinde ve sistemin araçlarını kullanarak aşılamayacağını, dolayısıyla köklü bir değişimin kaçınılmaz olduğunu savunmaktadırlar. Bu bağlamda ekonomik ve ekolojik eşitsizlik sorununa ABD'nin siyasi yapısı içerisinde gündeme getirilen önerilerden biri Green New Deal (Yeşil Yeni Anlaşma) olmuştur. Temsilciler Meclisi'nin Demokrat üyeleri Alexandra Ocasio-Cortez ve Ed Markey tarafından sunulan yasa önerisi Başkan Franklin D. Roosevelt'in 1929 Büyük Ekonomik Buhranı sonrası uygulamaya koyduğu sosyal ve ekonomik reformları içeren New Deal'a (Yeni Anlaşma) referansla Green New Deal, benzer ekonomi politikalarının yanı sıra yenilenebilir enerji ve kaynak verimliliği gibi ilkeleri de içermektedir. Bu çalışmada öncelikle ABD yasama sürecinde ve kamuoyunda büyük tartışmalara yol açan Green New Deal'ın kapsamı ve hedefleri incelenecektir. Daha sonra Avrupa Birliği'nde gündemde olan Avrupa Yeşil Anlaşması incelenerek, bu iki aktörün iklim değişikliği ve ekonomik eşitsizlik konusundaki politikaları karşılaştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *İklim Değişikliği, Ekonomik eşitsizlik, Green New Deal, ABD, Avrupa Birliği*

---

¹ Dr. Öğretim Üyesi Akdeniz Üniversitesi, cuysaloguz@akdeniz.edu.tr

POPÜLİZMİN KÜRESEL YÜKSELİŞİNİN DIŞ POLİTİKAYA ETKİSİ YA DA POPÜLİST DIŞ POLİTİKAYA DOĞRU MU?

Cihan Uzunçayır¹

Yakın dönemde dünya, popülist partiler ve hareketlerin farklı coğrafyalardaki yükselişine tanıklık etmiştir. Öyle ki bugün dünyanın en kalabalık dört demokrasisi doğrudan popülist liderler tarafından yönetilir durumdadır: Amerika Birleşik Devletleri'nde Donald Trump, Hindistan'da Narendra Modi, Endonezya'da Joko Widodo ve Brezilya'da Bolsonaro. Hal böyleyken popülizmin küresel yükselişinin uluslararası siyaset ve dış politika oluşum süreçleri bakımından beraberinde getirdiği etkiler neler olabilir? Popülizm hakkında yapılan araştırma ve çalışmalara baktığımızda, genellikle onun iç politikaya ilişkin sonuçlarıyla daha fazla ilgilenildiğini görüyoruz. Oysa dış politika ve iç politika ayrımın giderek belirsizleştiği bir ortamda, popülistlerin yükselişinin dış siyaset açısından da belirli sonuçlar doğurmasını beklemek oldukça normal. Ancak bu etkilerin toptancı ve genelleyici iddialarla ifade edilmesinin sakıncalarını da akılda tutmak gerekir. Zira popülizmin her coğrafyada, her bağlamda ve her koşulda benzer sonuçlar üretmediği ortadadır. Örneğin bu etki, popülist lider, parti ya da ülkenin sahip olduğu siyasal sisteme göre değişebilir. Başkanlık sistemine sahip bir ülkede popülist liderin, popülist gündemini hayata geçirme olasılığı, parlamenter sisteme göre daha kolay olabilir. Bir başka şekilde popülist parti ya da hareketin ideolojisi de onun siyasetine doğrudan etki edecektir. Örneğin, Batı Avrupa'da göçmen karşıtı popülist sağ çizginin egemenliği söz konusuysen, Latin Amerika'da etnik dışlayıcılığın daha önemsiz olduğu, sosyo-ekonomik politikalara odaklanan sol popülist çizginin baskınlığı dikkati çekmektedir. Bunun dışında parti ya da hareketin muhalefette mi, yoksa iktidarda mı olduğuna göre popülizmin etkisi değişebilir. Popülizmin küresel yükselişine karşın tek bir popülist dış politikanın olmasını beklemek de makul değildir. Çünkü popülist parti, hareket ya da liderin faaliyet gösterdiği ülkenin dış politika hedefleri, araçları ve özgün koşulları doğrultusunda imkânlarının ve sınırlılıklarının değişebileceğini akılda tutmak gerekir. Bu çalışmada, popülizmin dış politikaya etkisini değerlendirirken tüm bu etmenler bir arada değerlendirilecektir. Genel geçer ve kapsayıcı bir popülist dış politika formülasyonu aramak yerine, popülistlerin takip ettikleri bir dış politika örüntüsünün olup olmadığını tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Popülizm, Dış Politika, Uluslararası Politika, Sol Popülizm, Sağ Popülizm*

---

¹ Doktora Öğrencisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, cihanuzuncayir@gmail.com

POST-TRUTH DÖNEMİN SİYASAL ETİĞE ETKİSİ

Çağlar Erdoğan¹

Post-modern dönem, modern dönemin ekonomik yapısı gibi sosyal ve siyasal yapıyı da serbest piyasanın eline bırakarak kavramların anlamlandırılmasında toplumsallığın önünü açmıştır. Post-modern dönemin geldiği son süreç olarak da kabul edilen ve 2016 yılında Oxford Dictionary tarafından yılın kelimesi olarak seçilen “Post-truth” özellikle kitle iletişim aracı olarak internet ve sosyal medyanın doğmasından sonra ortaya çıkmış bir kavramdır. “Hakikatin önemsizleştirilmesi” şeklinde tanımlanan bu kavram ile beraber küresel dünyada algının gerçekten üstün tutulması vurgulanmak istenmiştir. Özellikle İngiltere’de yaşanan Brexit süreci ve Amerika Birleşik Devletleri seçimlerinde Donald Trump’ın seçimi kazanmasından sonra gündeme gelen ve Oxford Dictionary ile ün kazanan bu kavram insanın tarihsel yolculuğunda algının gerçekliğe denk düşmesine, bir diğer ifadeyle hakikat ile eylemlerin arasındaki bağlantının koparılmasına atıfta bulunmaktadır. Bu sürecin başlaması ise teknolojik buluşların sonucunda olmuştur. İnsanlık tarihi boyunca etiği oluştururken teknolojik gelişmelerle bağlantılı hareket etmiştir. Her yeni icat hayatımıza girdikten sonra sadece kullanıma tabi tutulmamış aynı zamanda kullanım etiği de yaratılmıştır. İnsanlığın bilinen tarihinde üç devrim önemli yer tutmaktadır. Bunlardan ilki tarım devrimi, ikincisi endüstri devrimi ve sonuncusu henüz yeni başlayan ve detaylı tanımlanamamış olan bilişim devrimidir. 21. Yüzyılın başarılarıyla beraber hız kazanan ve herkesin hayatına bir anda giren internet ve onun hızla kolaylaşan kullanımını henüz kendi etiğini oluşturamamıştır. Teknoloji ile etik arasında paralellik söz konusudur. Bu iki düzlemin birisi olan teknoloji bir anda görülmemiş bir şekilde yükselmiş ama etik bu yükselmenin karşısında beklendiği üzere aynı tepkilere gösterememiş ve iki düzlem arasındaki boşluk açılmıştır. Bu boşluğun tanımlanmasını “İdraksizlik dönemi” şeklinde ifade etmek uygun düşecektir. Çalışmanın temel amacı son yıllarda yaşanan bu gelişmelerin yol açtığı etiksel sorunları ve gerek iç siyaset gerek diplomatik dile yansıyan etkilerini incelemek ve 2019 yılında Suriye sorunu ile ilgili olarak Amerika- Türkiye ilişkilerindeki diplomatik dil kullanımını ile örnekendirerek post-truth dönemin dinamiklerini açıklamaya çalışmaktır

Anahtar Sözcükler: *Post-Truth, Etik, Siyasal Söylem*

---

¹ Öğr. Gör., Kastamonu Üniversitesi, caglarerdogan88@gmail.com

ENERJİ VE GÜVENLİK İKİLEMİNDE AB'NİN DOĞU AKDENİZ'DEKİ KAPASİTESİNİ KANITLAMA STRATEJİSİ: EAST-MED VE PESCO

Diren Doğan¹

Muharrem Gürkaynak²

Devletlerin uluslararası sistemde otonom aktörler olarak varlıklarını sürdürebilmeleri; uyguladıkları askeri, ekonomik ve siyasi stratejilerin başarı ile sonuçlanması ve bu sonucun devletlerin iç ve dış politikalarına yansımaları neticesinde gerçekleşebilmektedir. Şüphesiz ki bir nevi dünyayı hareket ettiren enerji, ülkeler için de hayati öneme sahip bir unsuru teşkil etmektedir. Bir taraftan enerjiyi üretebilmek, üretilen enerjiyi pazarlayabilecek kartellere sahip olmak, diğer taraftan ihtiyaç duyulan enerjiye ucuz ve güvenilir yoldan ulaşmak devletlerin dış politikalarını şekillendiren etkenlerin başında gelmektedir. Bu doğrultuda son yıllarda Doğu Akdeniz'de keşfedilen hidrokarbon kaynakları, bölgeye kıyısı olan komşu ülkeleri enerji arzı açısından heyecanlandırmanın yanı sıra; ekonomik açıdan ucuz, siyasi açıdan ortak düzlemde bir tedarikçiye kavuşma ihtimali nedeniyle bölge dışı aktörlerin de dikkatlerinin Doğu Akdeniz'e yoğunlaşmasını sağlamıştır. Bölgenin Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne (BMDHS) ve uluslararası hukuka aykırı uygulamalar nedeniyle istikrardan uzak yapısı, mümkün olan en büyük enerji payını almak amacıyla komşu ülkeleri farklı uzlaşma stratejileri oluşturmaya itmiştir. Bu stratejilerden biri olan EAST-MED (Doğu Akdeniz Boru Hattı Projesi), Doğu Akdeniz'de hakkaniyet ilkesini ısrarla vurgulayan Türkiye'nin saf dışı tutularak bölgedeki enerjinin İtalya üzerinden Avrupa'ya aktarılmasını amaçlamaktadır. Mısır, İsrail ve Ürdün'ün yanı sıra, AB üyesi Yunanistan, İtalya ve Güney Kıbrıs Rum Kesimi'nin dahil olduğu bu proje, enerji noktasında ciddi boyutta Rusya'ya bağımlı olan Avrupa için yeni bir can damarı anlamına gelmektedir. Bu can damarının AB'ye getireceği nefes göz önüne alındığında bölgenin enerji arz güvenliğinin sağlanması noktasında AB'nin üzerine alacağı potansiyel roller dikkat çekmektedir. Yeni kurulan ve temel amacı üye ülkelerin ortak savunma kabiliyetlerini geliştirerek Avrupa Birliği'ni askeri operasyonlar için uygun hale getirmek olan PESCO'nun Doğu Akdeniz'deki AB üyesi ülkelerin enerji arz güvenliğini sağlamak ve üyelerine iletilen enerjinin risksiz biçimde ulaşmasını gerçekleştirmek üzere bölgede faaliyet göstermesi muhtemel bir gerçektir. Bu doğrultuda çalışmada öncelikle Doğu Akdeniz'deki mevcut duruma değinilecek ardından East-Med ve PESCO'nun kuruluş amaçları, faaliyetleri, birbirleri ile olan potansiyel ilişkileri açıklanarak AB'nin Doğu Akdeniz'de üstlendiği rol açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Doğu Akdeniz, Enerji Politikası, East-Med, Pesco, Kıbrıs*

---

¹ Doktora Öğrencisi Süleyman Demirel University, dirensahinn@hotmail.com

²

VATANSEVER FİLMİNİN DİPLOMASI VE YUMUŞAK GÜÇ KAPSAMINDA LÉVI- STRAUSS'UN İKİLİ KARŞITLIKLAR MODELİ ÜZERİNDEN İNCELENMESİ

Ebru Gülbuğ Erol¹

Alper Yılmaz²

Günümüzde sinema ekonomik, siyasal ve kültürel açıdan önemli bir işlev edinmiştir. Düşüncelerin yayılması ve benimsetilmesi amacıyla uluslararası ilişkiler bağlamında sinema önemli bir yere sahiptir. İdeolojik yönlendirme anlamında özellikle Hollywood Sineması verilmek istenen mesajları yayma anlamında incelenmeye değer bir sinemadır. Bu çalışmada Hollywood'un başarılı yönetmenlerinden Mel Gibson sinemasının siyaset alanında yumuşak güç unsurunu kullandığı filmi "Vatansever" incelenmektedir. Sinema ve toplum ilişkisinin dönemselsel yansımaları ile toplumsal, siyasal, ekonomik ve kültürel ilişkiler filmde yer alan göstergeler üzerinden ele alınmaktadır. Çalışma kapsamında film, Fransız antropolog Claude Lévi-Strauss'un İkili Karşıtlıklar Modeli üzerinden analiz edilmiştir. Elde edilen bulgularda, idealist bir vatansever silah kuşanıp Amerikan milislerinin başına geçmesi ve 'kırmızı urbalılarla' göğüs göğüse çarpışması; kendi ailesini korumasının tek yolunun genç Amerikan ulusunu topyekün bağımsızlığa taşımak olduğunu keşfedilmesi diğer yandan, savaşan tarafların sunulduğu ve ikili karşıtlıklar boyutunda hüznün, esaret, çaresizlik gibi kavramlar üzerinden somutlandığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Mel Gibson Sineması, Vatansever Filmi, Göstergibilim, Levi-Strauss'un İkili Karşıtlıklar Modeli*

---

¹ Doç. Dr. İnönü Üniversitesi, ebrugulbugerol@gmail.com

² Arş. Gör. Dr.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER DİSİPLİNİNDE PROPAGANDA: SİNEMA FİLMLERİNİN DIŞ POLİTİKADA KULLANIMI; 1940'LI YILLARDA TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Efe Sıvış¹

Uluslararası ilişkiler literatüründe sıklıkla kullanılan bir kavram olan propaganda, Napolyon Fransa'sı döneminde siyasi olarak araçsallaştırılan modern bir teknik olarak ortaya çıkmış, İkinci Dünya Savaşı'nda ise diplomasi ve dış politika alanındaki kullanımında zirve noktasına ulaşmıştır. Soğuk Savaş'ın ardından “yumuşak güç” kavramı ortaya atılmış ve söz konusu kavram kamuoyunun görüşlerini ve sosyal eğilimleri etkilemek üzere propaganda yerine kullanılmaya başlanmıştır. Savaş zamanı propagandanın ise sinema filmi, gazete, çizgi roman, radyo ve eğitim unsurları ile gerçekleştirildiği görülmektedir. Bu çalışmada ABD'nin İkinci Dünya Savaşı sırasında, Türkiye özelinde Holywood endüstrisini ve sinema filmlerini dış politika alanındaki kullanımı, Amerikan ulusal arşiv belgeleri ışığında incelenecektir. Dönemin tek parti hükümetinin ve Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün aktif tarafsızlık politikasının belirginleştiği bir dönemde bir yanda ABD ve İngiltere'nin, diğer yanda ise Almanya'nın sırasıyla Amerikan yapımı ve Alman yapımı sinema filmlerinin Türkiye'de gösterime girmesi için diplomatik misyonlarınca gayret ettiği görülmektedir. Türk hükümetinin ise aktif tarafsızlık siyasetini zedelememek adına sıkı bir sansür politikası uyguladığı, Amerikan ya da Alman hangi görüşten olursa olsun siyasi içerikli filmlere müsamaha göstermediği anlaşılmaktadır. Türk Hükümeti'nin söz konusu sinema filmlerine yönelik müdahalesi gerek filmlerin ithalat aşamasında gümrük sürecinde engellemeler gerek sinemalarda gösterime izin verilmemesi şeklinde tezahür etmektedir. Ne var ki Anglosakson bloğun söz konusu sansür politikalarını esnetmeye ve kırmaya eğilimli olduğu arşiv belgelerine yansımaktadır. Türkiye'nin sansür politikalarına rağmen Amerikan yapımı filmleri gösterime sokma gayretinde olan Amerikalı diplomatların Türkiye'nin muhtelif bölgelerinde bulunan diplomatik dokunulmazlığa sahip binalarında film gösterimlerinde bulunduğu izlenebilmektedir. Diğer yandan İngiltere'nin Türkiye'deki diplomatik misyonunun söz konusu sansürü British Council isimli kurumun Türkiye'nin çeşitli yerlerinde kültür faaliyetleri kisvesi altında film gösterimleri yapmak suretiyle kırmaya çalıştığı Amerikan arşiv belgelerine yansımıştır. Bu çalışmada propagandanın Amerikan, İngiliz ve Alman dış politikasında nasıl araçsallaştırıldığı ve İkinci Dünya Savaşı Türkiye'sinin propagandist faaliyetleri önlemek için hangi politika ve araçlarla mukabele ettiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Propaganda, Amerikan Dış Politikası, Türk Dış Politikası, Türk Amerikan İlişkileri, İkinci Dünya Savaşı*

---

¹ Dr. Öğretim Üyesi Fenerbahçe Üniversitesi, efe.sivis@fbu.edu.tr

THE ECONOMIC PROBLEMS CAUSED BY MIGRATORY PROCESSES IN EUROPE

Elvin Aliyev¹

The growing problem of migration, which has become the most actual issue in the world along with global climate change, requires urgent solutions. It is obvious that increasing in the number and scope of military conflicts in Middle East led the strong migrant flow to Europe. As a result, the migration regulations in European countries experienced a great development process and was adapted to the geopolitical condition of contemporary world in recent years. However, there are some practical problems in this field and both international agreements and national regulations should be improved in order to solve those problems. The issue related to the status of refugees in the migratory processes has always been actual and it has required improvement of the legislation in the relevant field. The 1951 Refugee Convention of UN and its 1967 Protocol are the main regulation tools in this area. At present the influx of immigrants continues from Middle East region (especially Syria) to Europe. This stream, which began in 2010, created economic, social and demographic problems in European countries, and sought ways within international law to determine the status of millions of refugees who took refuge in Western Europe through legal and illegal ways to escape the current political instability in their countries. Additionally, the economic situation in Europe and the relations between European Union and Turkey has been impacted by migration issues due to readmission of Syrian refugees. To sum up, this thesis, in particular, explores the major economic problems that have arisen because of the flow of migrants from Syria to Europe, and their solutions.

Keywords: *European Union, Convention, Refugee Status, Readmission, Economics*

---

¹ Baku State University, alisoyelvin95@gmail.com

TÜRKİYE’DE KAPSAMLI ULUSAL SAVUNMA: KAMU – SİVİL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

Erdal Arslan¹

Ali Bora²

Her devlet, iç ve dış tehditlerden korunmak için vatandaşlarının refahına yönelik tehditlere karşı yapılması gerekenleri milli güvenlik siyaseti belgesinde ortaya koyar. Bunu yaparken alınacak tedbirleri belirler, maddi ve manevi bütün ulusal kuvvetleri bu uğurda kullanır ve kullanmak için gerekli çalışmaları yürütür. Ulusal savunma sadece askerleri ve milli savunma birimlerini ilgilendiren bir durum değildir. Ulusal savunma milletin bütün fertlerinin, devletin, hükümetin ve ülkedeki bütün birimlerin ortak meselesidir. Devletlerin, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Savunma için kullandıkları güç ve imkanların tümüne “Milli Güç” denir. Bu milli güç unsurları; insan gücü, coğrafi güç, askeri güç, ekonomik güç, siyasi güç, sosyo-kültürel güç ve bilimsel-teknolojik güç olarak sınıflandırılabilir. Bu güçler arasında “İnsan Gücü”, diğer bütün unsurların planlanması ve uygulanması için en önemli güç olarak karşımıza çıkar. Diğer güç unsurlarının tamamı insan gücü faktörünün çarpan etkisiyle son derece etkin bir bileşen haline dönüşebilir. Doğru kullanılan insan gücü pozitif yansımalar ile olumlu sonuçlar verirken bunun tam tersi ise mevcutta sahip olduğumuz güçleri olumsuz hale sokabilmektedir. Bu yüzden bu güç unsurları birbiri ile ilişkili ve karşılıklı olarak birbirlerine bağımlı olmaları sebebiyle devletler öncelikle sahip oldukları milli güç unsurlarını iyi tespit edip bunlar arasında bir denge oluşturmak zorundadır. Ulusal kapsamlı savunmada “insan gücünün” önemini kavramak için insanın iyi tanınması gerekmektedir. İnsanlar, dünya üzerindeki kısıtlı kaynakları kardeşçe ve eşit olarak paylaşma konusunda çoğu zaman isteksiz olmuşlardır. Bu kaynaklardan en fazla payı alabilmek için günün güç dengeleri, teknolojisi ve uluslararası işbirlikleri çerçevesinde hareket ederek, ırksal, dinsel, etnik, kültürel, dilsel veya coğrafi birtakım bağlantılarla kendilerine yakın buldukları diğer topluluklarla birleşerek, yine aynı gerekçelerle kendilerinden uzak olduğunu değerlendirdikleri topluluklara karşı, dünya üzerindeki kaynakların paylaşımı konusunda mücadele etmişlerdir. Bu çalışmada kapsamlı ulusal savunma Türkiye açısından değerlendirilecek, Türkiye’ye karşı yapılacak her türlü terör saldırısı ve hibrit saldırılarda ülke içerisinde ve uluslararası alanda yapılması gerekenler tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Kapsamlı Ulusal Savunma, Kamu Sivil İşbirliği, Hibrit Tehdit, Terör, Ulusal Güvenlik*

---

¹ Doç. Dr. Selçuk Üniversitesi, erdalarslan@selcuk.edu.tr

²

YENİ GÜVENLİK ANLAYIŞLARI ÇERÇEVESİNDE ENERJİ GÜVENLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE TÜRKİYE'NİN ENERJİ POLİTİKASI

Esm'e Özdaşlı¹

Merve Yavuz²

Soğuk Savaş sonrası uluslararası sistemde yaşanan yapısal dönüşüm, güvenliğin yeniden tanımlanmasına, daha önce göz ardı edilen birçok konu ve kavramın yeni güvenlik anlayışı çerçevesinde yeniden ele alınmasına neden olmuştur. Realist anlayışın hâkim olduğu Soğuk Savaş döneminde, devletin güvenliğini önceleyen, dolayısıyla askeri güvenlik temelinde şekillenen güvenlik anlayışı, yeni tehdit ve risklerin ortaya çıkmasıyla çok yönlü ve aktörlü bir yapıya kavuşmuştur. Realizmin, tekçi ve devleti merkeze alan güvenlik tanımına karşı yeni dönemde eleştirel kuram, Kopenhag Okulu ve Konstrüktivizm başta olmak üzere yeni güvenlik yaklaşımları ortaya çıkmıştır. Bu dönemde post modern bir bakış açısıyla birey, toplum, enerji ve çevre güvenliği gibi konuları da içeren çok yönlü, sübjektif, genişletilmiş ve bütüncül bir güvenlik anlayışı gündeme gelmiştir. İdeolojinin yerine “ekonomik” unsurların öne çıktığı Soğuk Savaş sonrası uluslararası sistemde, enerji ve enerji güvenliğinin sağlanması en hayati konulardan biri haline gelmiştir. Özellikle, küresel ekonomide yaşanan hızlı gelişim ve buna bağlı olarak enerji kaynaklarına olan ihtiyacın artması neticesinde, enerji arz güvenliği siyasi, askeri, ekonomik ve akademik düzeyde daha fazla tartışılır olmuştur. Her ne kadar Türkiye enerjide kaynak ülke olmasa da doğudan batıya, kuzeyden güneye ihracatçı ve ithalatçı ülkeleri birbirine bağlayan güvenilir “enerji geçiş ülkesi” olma yolunda hızla ilerlemektedir ve bu haliyle bölgesinde enerjinin nakli açısından kilit ülkelerinden biri haline gelmiştir. Türkiye uzun yıllardır devam ettirdiği “enerji diplomasi”siyle alıcı ülkeler ile kaynak ülkeler arasında önemli bir enerji köprüsü kurmuştur. İlerleyen yıllarda devreye girecek projelerle Avrupa’nın enerji arz güvenliği açısından vazgeçilmez ülkelerinden biri haline gelecek olması, Türkiye’ye özellikle Batılı ülkelere karşı “boru hattı kartını” gündeme getirme fırsatı sunacaktır. Bununla birlikte ihtiyacı olan enerji kaynağının önemli bir kısmını ithal eden Türkiye, parçası olduğu boru hattı projeleri ile sadece transit ülke konumunu güçlendirmekle kalmayıp, enerji ithalinde kaynak ve kaynak ülke çeşitliliği imkânına kavuşmakta ve dolayısıyla kendi enerji güvenliğini de sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Güvenlik, Enerji Güvenliği, Enerji Diplomasisi, Realizm, Türkiye*

---

¹Dr. Öğretim Üyesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, eozdasli@mehmetakif.edu.tr

²Arş. Gör., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

POLONYA SİYASETİNDE AVRUPACILIK VE UKRAYNA POLİTİKALARI

Ferit Ali Zade¹

Polonya'nın Avrupacılık politikaları, 1569 Lublin Birliği ve 1918 Prometheism siyasetine kadar uzanmaktadır. Devlet geleneğinden yola çıkarak Polonya, kendine özgü bir şekilde Avrupacılık politikalarını geliştirmeye başlamıştır. 1980'ler işçi hareketinin güçlenmesi ve egemenliğin sağlanmasıyla birlikte, Avrupacılık eğilimi yeni bir boyut kazanmış ve Avrupa Birliği'ne üyelik hedefiyle sonuçlanmıştır. Polonya, 1989'da başlatılan Avrupa Birliği ile bütünleşme politikalarının sonucu olarak, 2004'te Avrupa Birliği'nde 5. Genişleme gerçekleşmiştir. Avrupa bölgesel bütünleşme süreci açısından Polonya siyaseti adına Lech Wałęsa, Aleksander Kwaśniewski, Donald Tusk ve Radosław Sikorski'nin çalışmaları azımsanmayacak derecede önemli ve etkilidir. Avrupa Birliği'ne üyelik kazanmasıyla birlikte, Polonya aktif bir şekilde Doğu Avrupa'da bütünleşme politikalarını üstlenmiş ve Avrupa Komşuluk Politikası kapsamında Doğu Ortaklığı stratejisini ileri sürmüştür. Polonya, Ukrayna dış politikasında amaç olarak Avrupacılık çizgisini desteklemekle birlikte, Ukrayna ile temasları yoğunlaştırmak ve ikili görüşmeleri sürdürmek için istikrarlı bir biçimde çalışmaktadır. Ukrayna kamuoyundaki hâkim görüşe göre, Polonya ve Litvanya, Ukrayna'nın Avrupa Birliği'ndeki temsilcileri veya bir başka deyişle 'avukatları' olarak kabul edilmektedir. İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde Polonya ve Ukrayna arasında kimi zaman hâkim olan aşırı milliyetçi görüşlerin yer almasına rağmen, Jerzy Giedroyc, Jacek Kuroń, Bohdan Osadchuk, Jurij Ławrinenko ve Iwan Kozzeliweç gibi entelektüellerin samimi bir ortamda başlatmış olduğu barış süreci, her iki halk tarafından karşılık bularak olumlu bir şekilde sonuçlanmıştır. 2 Aralık 1991'de Polonya, Ukrayna'nın uluslararası hukuk çerçevesinde bağımsızlığını tanıyan ilk devlet olmuştur. 1992-2004 yılları arasında gelişen ikili ilişkilerde Ukrayna'nın Polonya siyasi elitlerine 'açılması', ilk çift taraflı belgelerin imzalanması, işbirliği için potansiyel fırsatların karşılıklı araştırılması; yasal çerçevenin geliştirilmesi, ikili ilişkilerin stratejik ortaklık düzeyine taşınması; resmi Varşova'nın, Ukrayna'nın uluslararası arenadaki en önemli ortaklarından birine çevrilmesi kaydedilmiştir. Turuncu Devrim ve Euromaidan hareketi üzerinden bir değerlendirme yapılırsa, demokratik Ukrayna, Polonya devletinin güvenliği açısından garantör bir ülke olarak görülmektedir. Buna karşılık Polonya, gerek Ukrayna devleti gerek Ukrayna toplumu için Batı ile ilişkilerinde önemli bir müttefiktir.

Anahtar Kelimeler: *Avrupacılık, Polonya, Ukrayna, Politika, İlişkiler*

---

¹Doktora Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, ferit.ali.zade.84@gmail.com

ZAMAN VE MEKAN KAVRAMLARI BAĞLAMINDA ULUSLARARASI İLİŞKİLER VE TARİH ARASINDAKİ İLİŞKİYİ YENİDEN DÜŞÜNMEK: TARİHSEL BİR ULUSLARARASI İLİŞKİLER MÜMKÜN MÜ?

Fulya Özkan¹

Postmodern yaklaşımların etkisiyle son yıllarda sosyal bilimlerdeki interdisipliner çalışmaların sayısı artmaktadır. Uluslararası ilişkiler disiplini de bu alanlardan biri olmuştur. Bu bağlamda bu çalışmada, tarih disiplininin uluslararası ilişkiler alanına yaptığı kuramsal ve yöntemsel katkıya değinilecektir. Eskiden tarihsel çalışmalar, uluslararası ilişkiler çalışanlarının argümanlarını doğrulamak ya da yanlışlamak için kullanılan bir araç olarak görülürken son dönemlerde tarihin bu alana çok daha geniş bir bağlamda katkı sunabileceğine dair yeni yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Uluslararası ilişkiler disiplini, özellikle Soğuk Savaş'ın bitmesi sonrasında hızı artan küreselleşme olgusuyla daha yakından ilgilenmeye başladıkça, dünya tarihini şekillendiren yapısal ve uzun erimli analizler de küresel siyasetin günümüzdeki durumunu anlamak için daha fazla değer kazanmıştır. Bu hususta ilk akla gelen yaklaşım elbette ki tarihsel sosyoloji olsa da İngiliz Okulu'nun etkisini de göz ardı etmemek gerekir. Son olarak postmodern bakış açılarından etkilenen post-yapısalcı yaklaşım da uluslararası ilişkiler alanına içkin kavramları sorgulayarak yapısökümüne tabi tutmuştur. Bu gelişmeler bağlamında, bu çalışmada özellikle İngiliz Okulu ve postyapısalcılığın uluslararası ilişkiler disiplinine yaptığı katkı üzerinde durularak genel de "zaman" mevhumu ile özdeşleştirildiği için güncel küresel gelişmeleri anlamak açısından pek de önemli olmadığı düşünülen tarihsel çalışmaların uluslararası ilişkiler alanı üzerinde bıraktığı teorik ve metodolojik etki incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Uluslararası ilişkiler teorisi, tarih, İngiliz Okulu, Postyapısalcılık, İnterdisiplinerlik*

---

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Akdeniz Üniversitesi, fulyaozkan@akdeniz.edu.tr

THE NOVELTY IN TURKEY’S DIASPORA ENGAGEMENT POLICY

Gizem Kolbaşı Muyan¹

Since 1990s consequences of international migration have started to be discussed from the perspective of sending countries; thus, diaspora policies have recently attracted the attention of the scholars. This article mainly focuses on Turkish diaspora policy and questions whether there is a change in the Turkish diaspora engagement policy perspective since 2010 with the establishment of the Presidency for Turks Abroad and Related Communities (YTB). In order to answer this question in addition to the secondary data, relevant legislations, development plan, 2019 annual plan of Presidential office, website, annual activity reports, strategic plan 2019-2023 of YTB have been employed. The first part reflects the literature on the concepts of diaspora, long-distance nationalism and transnationalism. It gives the theoretical and conceptual background to the Turkish diaspora engagement policies. The second part covers the migration from Turkey and definition of Turkish diaspora. The final part analysis the diaspora engagement policy perspective of Turkey under the spheres of political-legal and socio-cultural. It mainly concludes that the novelty in Turkish diaspora engagement policy in the political and legal sphere is related with the new understanding to the membership with blue card and participation to the homeland politics. In the socio-cultural sphere, since 2010 Turkey tries to foster the transnational activities of the new generations through socio-cultural mobility programmes for strengthening their identification with the homeland and home society. In this regard it has been concluded that Turkey mainly pursue a diaspora policy that embraces national and transnational citizens. This fosters the discussions on “transnational national state” and/or “state-led transnationalism”.

Keywords: *Turkish Diaspora, Diaspora Engagement Policies, Transnational Nation-State, Long-distance Nationalism, Transnationalism*

---

¹ Dr., Presidency for Turks Abroad and Related Communities, gkolbasi@yahoo.com

EMERGING MIDDLE POWERS (MIKTA) IN GLOBAL GOVERNANCE: UNPACKING THE NORTH-SOUTH DIVIDE?

Gonca Oğuz Gök ¹

Radiye Funda Karadeniz ²

The changes in the international order in post-2008 crisis era led us think that we are living in a Gramscian period in the sense that we are living in ‘a world order in the making’ which means the old order is dead but the future direction is still unpredictable. The decline of US hegemony, not its power as Acharya differentiates, has provided middle powers with opportunities of ‘rooms of manoeuvre’ at regional and global levels. In this context, with ‘upward mobility’ capabilities emerging middle powers establish ‘minilateral’ and ‘informal’ gatherings to realize their diplomatic agendas. It is also now asserted that the parameters of the divide between the wealthy developed North and the poor developing South which was the basis of many studies from the 1960s until the late 1980s, have changed radically. The North is developing its own South, the South for instance no longer exist as a meaningful single entity. Some countries considered as being South to the North such as Mexico, S. Korea and Turkey. In addition to the fragmentation of the South, it is asserted that in the current era of globalization exceptionalism of developing countries is less admitted. In the changing structure of the world order, there is more space for emerging middle powers at this intersection of the North-South divide. In this context, this paper seeks answer to the following question: Could MIKTA, a group of informal gatherings of middle powers witnessed on world stage after 2008 crisis established by Mexico, Indonesia, Korea, Turkey and Australia, be presented as an example of irrelevance of the classic the North-South dichotomy in today’s world? Based on quantitative analyses of MIKTA’s material capabilities as well as qualitative analysis of MIKTA members’ speeches at UN General Assembly between 2010-2018, the paper concludes that MIKTA’s main aim of ‘bridging between developed and developing countries’ makes the group as a potential example of the erosion of the North-South divide in global governance. However, its effectiveness in global governance is still limited due to institutional and capacity weaknesses.

Key Words: *Middle Powers, MIKTA, North-South Divide, Global Governance, United Nations*

---

¹ Doç. Dr., Marmara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü

² Dr. Öğretim Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, İslahiye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü

ENERJİ GÜVENLİĞİ BAĞLAMINDA ENERJİ DİPLOMASİSİNİN GEREKLİLİĞİ VE ÖNEMİ ÜZERİNE BİR ANALİZ

Hakan Karaaslan¹

Günümüzde enerji kaynaklarına sahip olmak, kaynakların olduğu bölgelerde etkin olmak ve kontrol sahibi olmak veya kaynak sahibi ülkelerle yakın ilişkiler tesis etmiş olmak önemlidir. Ancak etkin, işlevsel bir enerji diplomasisine sahip olmak da bugünün koşullarında aynı derecede önemli bir husus haline gelmiştir. Yazılı ve görsel basında “ülkelerin etkin bir enerji diplomasisi yürüttükleri, yürütmeye çalıştıkları veya yürütmeleri gerektiği” yönünde sıklıkla haberler karşımıza çıkmaktadır. Acaba “enerji diplomasisi” ile veya “etkin bir enerji diplomasisi” kavramlarıyla kast edilmek istenen nedir? Enerji diplomasisinin etkinliği ölçülebilir bir şey midir? Bir başka ifade ile enerji diplomasisinin etkinliğini belirleyen standartlar var mıdır? Bugünün dünyasında enerji diplomasisine neden ihtiyaç duyulmaktadır? Şurası artık açıkça bilinen bir husustur ki, hangi ülke olursa olsun, ister üretici, ister tüketici isterse de geçiş ülkesi, tüm ülkeler etkin bir enerji diplomasisi yürütmek zorundadırlar. Günümüzde Uluslararası İlişkiler literatüründe en çok kullanılan kavramlardan birisi “enerji güvenliği” kavramı olmuştur. Artık enerji ile güvenlik arasında bir bağ kurulmuş ve enerji güvenliği tüm aktörlerin garanti altına almaları gereken bir husus olarak ortaya çıkmıştır. Enerji güvenliği, enerji açısından farklı konumda olan ülkeler için farklı anlamlar ifade etmektedir. Enerji güvenliği; enerji üreticisi bir ülke için talep sürekliliğini, enerji ithal eden bir ülke için enerji arzının devamlılığını ve son olarak da enerji koridorları olarak işlev gören transit konumundaki ülkeler için de bu konumlarının devamlılığının sağlanmasını ifade etmektedir. İnsan yaşamının devamı için vazgeçilemez bir kaynak olan enerjinin güvenliğinin sağlanabilmesi için de ilgili tüm aktörlerin etkin, işlevsel ve pragmatik bir enerji diplomasisi yürütmeleri gerekmektedir. İster büyük ister küçük boyutlu devletler olsun, uluslararası alanda tüm devletlerin enerji güvenliklerini garanti altına alabilmeleri için titizlikle yürütülen bir enerji diplomasisine ihtiyaçları vardır. Bu çalışmanın amacı, etkin bir enerji diplomasisinin içeriğini, boyutlarını ve temel özelliklerini enerji güvenliği bağlamında ortaya koyup analiz etmektir.

Anahtar Kelimeler: *Enerji Güvenliği, Enerji Diplomasisi, Enerji Talebi, Enerji Arzı, Geçiş Ülkesi*

---

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, hakankaraaslan@yyu.edu.tr

NEW WORLD ORDER AFTER 9/11; US, NON-STATE ARMED ACTORS AND THE MIDDLE EAST

Hanife Şin¹

The 21st century commenced with an asymmetrical assault of a VNSA (Violent Non-State Actors) against the sovereign power of the U.S., and an asymmetrical backlash against this assault. The characteristics of the Westphalian world order, the Weberian state, as well as the wars that are being conducted and the international actors that engage in them have all begun to change. VNSA's, many of which have become especially visible with the U.S occupation of Iraq, have gained significance as a new type of geopolitical actor that influences regional and global policies, especially after the Arab Uprisings and the Syrian civil war. In fact, the civil war in Syria has opened the Pandora's Box for all VNSA's. The growing turmoil, chaos and the crisis in the Middle East has caused the rise of various VNSA's to the top of the global political agenda and aroused the interest of intellectual and military circles. In this work, I will try to elaborate the various VNSA's with the changing U.S. hegemony within the changing international system.

Keywords: *New World Order, U.S. Hegemony, New Wars, VNSA's, Middle East*

---

¹ PhD Candidate, Istanbul Medeniyet University, sinhanife@gmail.com

MANDA YÖNETİMİ ALTINDA IRAK HÜKÜMETLERİ VE BAŞBAKANLARI

Hasan Tevfik Güzel¹

I. Dünya Savaşı sonrasında İngilizlerin eline geçen Mezopotamya toprakları üzerinde kurulan yeni Irak devletinin yönetiminin nasıl olacağı meselesi İngilizler ve bu topraklarda yaşayanlar için en önemli konu başlığı olmuştur. Bağımsız bir devlet peşinde koşan Arapların aksine Milletler Cemiyeti'nin geliştirmiş olduğu manda yönetimi ile karşılaşan yeni Irak devletinin vatandaşları bu durumdan memnun olmamışlardır. Bu memnuniyetsizlikleri bağımsızlıklarını kazandıkları 1932 yılına devam etmiş ve bu süre zarfında yaşanan iç siyasi gelişmeler de bunun tezahürü niteliğinde olmuştur. Manda yönetimi karşıtlığı üzerine inşa edilen siyasî hayatın varlığı, Kral'ın yasama erki çerçevesinde elde ettiği yetkilerini resmi ve gayri resmi kullanmakta tereddüt etmemesi, Londra yönetimlerinin Irak iç siyasetini kendi çıkarlarına halel getirmeyecek şekilde yeri geldiğinde anti-demokratik uygulamalar eşliğinde şekillendirmesi, ordunun siyaset ile çok yakın teması gibi etkenler yeni kurulan Irak devleti bünyesinde demokrasinin yerleşmesi ve gelişmesi noktasındaki pürüzler olmuştur. Bu durum da şüphesiz Irak'ın sağlam temellerden ziyade kurumsallaşamayan bir devlet görüntüsü arz etmesine sebep olmuştur. Zira sağlam temelleri olmayan bu meşruti monarşi yapısı ancak 1958 yılına kadar hayatta kalabilmiştir. Çalışma içerisinde manda yönetimi süresince yaşanan iç siyasi gelişmeler neticesinde ortaya çıkan hükümetler ve özellikle bu hükümetlerin başbakanlarının ele alınması aslında Irak devletinin bu sağlam olmayan temeller üzerine nasıl inşa edildiğinin daha iyi anlaşılabilmesine ve bu sürece şahitlik edilmesine yardımcı olma amacı taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Irak, İngiltere, Manda Yönetimi, Hükümet, Başbakan*

---

¹ Öğr. Gör., Bilecik Şeyh Edebali University, hasan.guzel@bilecik.edu.tr

KAYNAYAN DOĞU AKDENİZ SULARI VE KIBRIS SORUNUNA OLUMSUZ KATKILARI

Hasibe Şahođlu¹

Son yıllarda Doğu Akdeniz bir cadı kazanı gibi kaynamakta, sadece coğrafi olarak Türkiye, İsrail, Mısır, Kuzey ve Güney Kıbrıs, Yunanistan, Lübnan, Suriye ve Libya gibi söz konusu denize kıyısı olan ülkeler için değil süper güç Amerika ve büyük güçler Rusya, Çin ve Avrupa Birliği ülkeleri için de ilgi odağı olmaktadır. Son dönemlerde genelde Doğu Akdeniz’de, özelde Kıbrıs’ta artan gerilimin tarihi buralarda olan zengin doğal gaz kaynakları ile ilgili bilimsel tahminlerin ortaya çıkmaya başladığı 2000’li yılların başlarına dayanıyor. 2002’den beri Güney Kıbrıs; Mısır, İsrail, Suriye ve Lübnan gibi Doğu Akdeniz kıyı ülkeleri ile Múnhasır Ekonomik Bölge (EEZ) anlaşmaları yapmaktadır. Türkiye haklarının ihlal edildiği gerekçesi ile Birleşmiş Milletlere müracaat etmiş olmasına rağmen halen hakkı olan 145.000 kilometre karelik deniz alanını múnhasır Ekonomik alanı olarak BM’ye tescil ettirmemiştir. Kuzey Kıbrıs’ın TPAO’ya verdiği imtiyaz alanı Güney Kıbrıs’ın hak iddia ettiği parselle kesişmektedir. 2010’dan itibaren Türkiye ile Güney Kıbrıs arasındaki gerilim Güney Kıbrıs ile anlaşarak büyük uluslararası enerji şirketlerinin bölgede hidrokarbon yataklarını keşfetmeleri neticesinde bayağı artmıştır. Ayrıca söz konusu araştırmalar Kıbrıs sorunun çözüm sürecini de olumsuz etkilemektedir. Türkiye de karşılık olarak Türk savaş gemilerinin koruması altında sondaj gemileri Fatih ve Yavuz’u kıta sahanlığında gaz aramak üzere görevlendirmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Doğu Akdeniz, Kıbrıs, Doğal gaz, Kıbrıs Türkleri, Kıbrıs Rumları*

---

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Girne Amerikan Üniversitesi, hasibesahoglu@gauedu.tr

ENERJİ ARZ GÜVENLİĞİ BAĞLAMINDA TÜRKİYE'NİN ENERJİ POLİTİKASI

Hatice Nur Sarıtunalı¹

Enerji, yaşamın sürdürülebilmesi için gerekli olan temel ihtiyaçlardan birisidir. Yerleşik hayata geçildikten sonra enerji hayatın her alanında kullanılmış ve kullanılmaya devam etmektedir. İnsanlık tarihinin dönüm noktası olan sanayi devriminin gerçekleşmesiyle beraber ise kas gücü ile gerçekleştirilen işler makineler yardımıyla yapılmaya başlanmıştır. Artan makineleşmeye bağlı olarak, sanayileşen toplumların enerjiye olan ihtiyaçları da artış göstermiştir. Ülkelerin sürdürülebilir bir yaşam standardını, ekonomik büyümeyi ve üretimi gerçekleştirebilmeleri için enerji ihtiyaçlarını güvenilir kaynaklardan, kesintisiz, uygun fiyatlı ve yeterli miktarda sağlamaları gerekmektedir. Enerji kaynaklarını çeşitlendiremeyen ve arz güvenliği sorunu yaşayan ülkeler sadece ekonomik anlamda değil aynı zamanda ulusal güvenlik, iç ve dış siyaset ve sosyal açılardan da zor durumda kalabilme ihtimaliyle karşı karşıya gelmektedir. Enerjinin günümüz dünyasında önemi çok büyük olsa da her ülke enerji kaynakları açısından yeterince şanslı değildir. Bazı ülkeler ihtiyacından çok daha fazla enerji kaynağına sahipken, bazı ülkeler kendi ihtiyaçlarını dahi üretememektedir. Türkiye’de enerji ihtiyacının yerli kaynaklar yerine ağırlıklı olarak dış kaynaklardan karşılayan bir ülkedir. Türkiye'nin en önemli ihtiyaçlarından birisini artan nüfusun temel ihtiyaçlarının karşılanabilmesi ve ekonominin büyümeye devam edebilmesi için daha fazla enerji oluşturmaktadır. Bu durum da Türkiye’de enerji arz güvenliği sorununun sürekli olarak gündemde kalmasına neden olmaktadır. Türkiye'nin enerji arz güvenliğinin sağlanabilmesi; enerji üretiminde yerli kaynakların daha etkin kullanılmasına, yenilenemeyen enerji kaynaklarının ithal edilen ülke sayısının artırılarak kaynak çeşitlendirmesine gidilmesine ve dışa bağımlılığı azaltan nükleer santraller gibi alternatif enerji yatırımlarının devreye sokulmasına ve enerji politikasının bunlara göre şekillenmesine bağlıdır.

Anahtar Kelimeler: *Enerji, Enerji Arz Güvenliği, Yenilenebilir Enerji, Yenilenemeyen Enerji, Türkiye'nin Enerji Politikası*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, haticenursaritunali@gmail.com

UNDISCOVERED NEXUS BETWEEN POPULISM AND FOREIGN POLICY MAKING

İhsan Efe Tokdemir¹

Berk Esen²

While the literature has discussed both the causes and the policy impact of populist governments in the domestic arena, few studies examine the role populist leaders/governments play in the sphere of foreign relations of their countries. Extant studies suggest that populist leaders tend to engage in bilateral relations, deal directly with other leaders, and circumvent both national and supra-national institutions and organizations. In this paper, we investigate to what extent populist leaders change the foreign policy strategies and, eventually, outcomes of their countries. To this end, we empirically test the behavioural consequences of populism on both short (e.g., UN voting patterns and diplomatic visits) and long-term dimensions (e.g. trade relations) of foreign policy making. By empirically testing these claims by utilizing existing datasets as well as coding novel data, we find support for the solidarity argument among populist leaders. Accordingly, they are more likely to engage bilateral and multilateral relations with each other, to foster trade relations between among their countries, and adapt similar foreign policies in UN voting patterns.

Keywords: *Populism, Foreign Policy, Trade, UN Voting, Diplomatic Visits*

---

¹ Asst. Prof. Dr., Bilkent University, efe.tokdemir@bilkent.edu.tr

²

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE TAVUK OYUN TEORİSİ BAĞLAMINDA DOĞU AKDENİZ'DE MEYDANA GELEN GELİŞMELERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İsmail Şahin¹

Altuğ Günar²

Uluslararası ilişkilerde Tavuk Oyunu Teorisi farklı sonuçlar ortaya çıkabilecek durumlar için kullanılan uluslararası ilişkiler oyun teorisi metaforlarından biridir. Oyun teorisi uluslararası ilişkilerde bir durum içerisinde mevcut olan aktörlerin birbirini etkileyen kararlarının analiz edilmesi ve incelenmesi için tercih edilmektedir. Tavuk Oyunu Teorisi de temel olarak karşılıklı bir tehdit algılaması durumunu anlamak ve analiz etmek ve aktörlerin kararları hakkında görüşlere sahip olmak için kullanılmaktadır. Tavuk Oyunu teorisi bir Hollywood filmi olan “Asi Gençlik” filminde birbirlerinin üzerlerine araba süren iki kişinin hangisinin şerit dışına çıkacağına dayanmaktadır. Sürücülerden şerit dışına çıkan kişinin mağlup olduğu ve seyirciler tarafından tavuk olarak adlandırıldığı, şerit değiştirmeyip arabayı sürmeye devam edenin kazanan olarak kabul edildiği bir sahne ve kurguya dayanmaktadır. Bu kurgu içerisinde 3 tercih bulunmaktadır. Taraflar arasında ya işbirliği olacak ikisi de şerit değiştirecek ya işbirliği olmayacak ikisi de ölecek ya da bir sürücü ölmeyi göze alarak diğer sürücünün tavuk olmasını sağlayıp kazanan olacaktır. Bu doğrultuda Doğu Akdeniz’de meydana gelen deniz yetki alanlarına ilişkin sorunlar ışığında tarafların ileri sürdükleri tezlerden geri adım atmamaları; bu gelişmelerin tavuk oyunu teorisi bağlamında incelenebileceğini göstermektedir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacını uluslararası ilişkilerde tavuk oyunu teorisi bağlamında Doğu Akdeniz’de Türkiye’nin taraf olduğu siyasi ve askeri gelişmelerin ele alınması oluşturmaktadır. Çalışmanın sonucunda tavuk oyunu teorisinin günümüzde Doğu Akdeniz’de meydana gelen gelişmelerin değerlendirilmesi açısından uygun bir teori olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Oyun Teorisi, Tavuk Oyunu, Akdeniz, Kıbrıs, Türkiye*

---

¹ Doç. Dr., Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi

²

FERGANA VADİSİNDE “İSLAMİ TERÖR”: OLAYLAR VE İHTİMALLER

Kübra Acar¹

Asırlardır pek çok topluma ev sahipliği yapan, Seyhun ve Ceyhun nehirlerinin suladığı verimli Fergana Vadisi çeşitli sorunlarla boğuşmaktadır. Bunlar Tacikistan, Kırgızistan ve Özbekistan'daki su, sınır, toprak paylaşımı, etnik sorunlar, terör örgütlerinin bölgedeki tehdit problemleri, uyuşturucu kaçakçılığı olarak sayılabilir. Sovyet zamanında merkeze bağlı olarak kurulan düzende etnik sınırlar göz ardı edilmiş ve tüm projeler bu doğrultuda uygulanmıştır. Çalışmada bu sorunlara tek tek değinilmiş ve sorunların bölgesel terörizmi nasıl etkilediği üzerinde durulmuştur. Bölge ülkeleri ve komşularının yanı sıra bölge dışı aktörlerin de buradaki faaliyetleri hakkında bilgi verilmiştir. 21. yüzyılda Orta Asya'daki büyük güçlerin mücadelelerinde buradaki sorunun ne şekilde kullanıldığı çalışmada bahsedilmiştir. Bölgesel terör örgütlerince oluşturulup desteklenen Özbekistan İslami Hareketine bilhassa yer verilmiştir ve bu doğrultuda Taliban, El Kaide, Hizbu't Tahrir'in faaliyetleri incelenmiştir. 1990 sonrası dönemde sınırların etnik farklılık gözetilmeden çizilmiş olması bölgede çok ciddi çatışmaların meydana gelmesine sebep olmuştur. Tabii bu kaos ortamı terör örgütlerine geniş faaliyet alanı sunmaktadır. Zira yoksulluk ve işsizlik gibi huzursuzlukların kol gezdiği bu coğrafyada militan devşirmek kolay olmuştur. Fergana Bölgesi'nde Afganistan'da Taliban'ın Kabil yönetimini ele geçirip güçlenmesiyle Özbekistan İslami Hareketi'nin de hareket alanı artmıştır. Kimi uzmanlar IŞİD'e katılan bu örgüt üyelerinin Orta Doğu'da eylemlerinin azalmasından sonra Orta Asya'ya dönüp mücadelelerine burada devam edeceklerini ileri sürmektedirler. Bu da bölgedeki diğer sıkıntılarla toplandığında ne denli bir problemle karşı karşıya kalındığını göstermektedir

Anahtar Kelimeler: *Fergana Vadisi, Özbekistan İslami Hareketi, Terörizm, Orta Asya, Radikal İslam*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Karabük Üniversitesi, kubracar912@gmail.com

EKO-KENTLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ

Kübra Şahin¹

Önceden önemsiz olarak görülen veya göz ardı edilen çevre sorunları, kent olarak tabir edilen yerleşim yerlerinden başlayarak ortaya çıkardığı zararlar bakımından küresel boyutlara ulaşmaktadır. Dünyada ki kirliliği azaltmak, canlıları korumak, doğal kaynaklara veya tarihi mekânlara zarar verilmesini önlemek adına birçok uluslararası anlaşma yapılmakta ve bu sorun alanlarının azaltılması adına birçok düşünce ve kent modeli ortaya atılmaktadır. Temiz, sağlıklı, sürdürülebilir, sıfır atıklı yaşam alanlarının oluşturulması çevresel sürdürülebilirlik açısından global bir görüş haline gelmiştir. Kendi kendine yetebilen bir anlamda tükettiği enerji miktarını kendi içinde üretebilen odak noktasında ekoloji olan kentler inşa etmek ve kentlerin sürdürülebilirliğini sağlayarak gelecek kuşaklara daha az zarar görmüş bir çevre bırakmak adına ortaya atılan modellerden bir tanesi de “eko-kent” modelidir. Bu model kent ve çevreyi ayrılmaz bir bütün olarak kabul ettiği için yenilenebilir enerji, atık yönetimi, enerji verimi sağlayan binalar gibi birçok özelliği içinde barındırır. Eko-kent modeli, çevresine değer veren çevre ile ekonomi arasında dengeli ilişki kurabilen sürdürülebilir kent çerçevesinde oldukça önemli bir modeldir.

Anahtar Kelimeler: *Eko-kent, Çevre, Çevresel Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilir Kent*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırıkkale Üniversitesi, kbrasahinnn@hotmail.com

KENDİNDEN REFERANSLILIK VE KENDİNİ ÜRETEK SİSTEMLER ÇERÇEVESİNDE TERÖR ÖRGÜTLERİ: TANZANYA ÖRNEĞİNDE FETÖ/PDY

Mahir Terzi¹

Bu bildiri, kendinden referanslılık ve kendini üreten sistemler çerçevesinde FETÖ'nün varlığını, kendini çevreleyen koşullara göre yeniden ayarlamaya çalıştığını göstermeyi amaçlamaktadır. Bildirinin, terörle mücadelede herhangi bir rehavete kapılmamanın gerektiğini hatırlatma açısından ve FETÖ'nün metamorfozunu göstermesi açısından önemi bulunmaktadır. Bildirinin teorik çerçevesi; FETÖ'nün varlığını korumak için çaba sarf edeceğini tümdengelimci bir şekilde çıkarsamaya neden olmaktadır. Tanzanya ise bu çıkarımı somutlaştırmakta ve doğrulamaktadır. Tanzanya örneğinde FETÖ'nün küreselleşmiş bir gelecek için daha iyi bir dünya vizyonu sunmaya çalıştığını ve takipçileri için yeni taktikler geliştirdiğini söylemek mümkündür. 15 Temmuz sonrası FETÖ, bulunduğu ülkede Türk Kimliğini değil, yerel halkın kimliğini öne çıkarmaktadır. Diğer bir ifadeyle, soğuk savaş döneminde o zamanki adıyla Gülen Hareketi'nin temel çıkış noktalarını oluşturan Türklük ve Türk-İslam sentezinin yerini daha çok ilgili ülkedeki yerel kimliklerin ön plana çıktığı daha küresel bir vizyon almaktadır. Khristina Dohrn'un ifadesiyle Tanzanya'da artık "Tanzanya Hizmet Hareketi" ön plana çıkmakta ve FETÖ artık sadece Türkler tarafından değil, farklı ülke vatandaşları tarafından da benimsenecek daha küresel bir gelecek tasavvuru tesis etmeye çalışmaktadır. Örneğin FETÖ, Tanzanya'daki Feza Okullarına artık Tanzanyalı yöneticiler atamaktadır. Türkiye artık FETÖ'nün merkezi olmaktan çıkmış gözüküyor ancak yeni merkezler bulma kaygısıyla hareket eden FETÖ, Türkiye için tehdit olmaya devam edecektir. Türk demokrasisinin ve devlet yapısının sızıntılara neden olan kurumsal ve toplumsal açıklarını gidermesi gerektiği açıktır. Bununla birlikte Tanzanya'daki Feza Okulları ve Feza Kız Okullarının başarısı ile buradaki kadın öğretmenlerin varlığı ile genel olarak örgütteki kadınların etkinliği (doktor, öğretmen, avukat, hâkim, savcı vb.) ve yetenekleri dikkate alındığında, söz konusu kadın gücünün bu tarz din motifli örgütlere kayma nedeni üzerinde devlet ve toplum olarak ayrıca durulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Feza Kız Okulları, FETÖ/PDY, Kendinden Referanslılık, Kendini Üreten Sistemler, Tanzanya*

---

¹ Kültür ve Turizm Bakanlığı, mahirterzi@yahoo.com

DOĞU AKDENİZ'DE TÜRKİYE'NİN SOĞUK SAVAŞ SONRASI YENİ ENERJİ VE GÜVENLİK ARAYIŞI KIYIDAŞ ÜLKELER VE DİĞER AKTÖRLERLE NASIL UYUMLULAŞTIRILABİLİR?

Mehmet Hişyar Korkusuz¹

Tarihin hızlandığı ve uluslararası politikadaki gerilim, kriz ve çatışmaların sürekli tedavülde olduğu zor zamanlardan geçilirken insanlık durumunun iç açıcı olmadığı çok açıktır. Salt çıkar ve güç yönelimli reel politik gerçeklerin esaslı bir şekilde kritiğe tabi tutulmadan benimsenmesi haklılık, meşruluk ve vicdani değerler gibi insan odaklı yaklaşımları hükümsüz kılmasının ötesinde mevcut hiyerarşik ve anarşik karakterli uluslararası düzenin aynıyla benimsenmesi gibi bir derin çelişkiye yol açıyor. Kaba güç ilişkileri ve hammadde kaynakları üzerinde enerji politikası ekseninde sert ve baskın oyun kurucu irade(ler) gerçek güvenlik boyutundan ziyade güvenlikleştirme ile yetinerek uluslararası düzeni ve yapıyı karmaşık vaziyette tutmanın dayanılmaz hafifliğini yaşıyor. Ekonomik ve Askeri bileşenlerin seyir rotasında ilerletilen 'diplomasi' gerçek siyaset üretiminin imkan ve kabiliyetinden mahrum bırakılmış görünüyor. Bugün aktörleri ve faktörleri ile beraber bir bütün olarak Soğuk Savaş'ın parametreleri adeta bir ehveni şer olarak pandora'nın kutusunun açılmaması yahut 'deja vu' şeklinde önümüzde dipdiri tutuluyor. Nükleer Dehşet Dengesi'nin maddi unsurları halen insanlığın karşısında dururken siyaset kırıntıları ile yetinmek ve güvenlik ikilemi ile güvenlikleştirme söylemleri arasında sarkaç hareketi yaparak uluslararası meşruluk ve barışı inşa etmek mümkün gözükmemektedir. Güvenlik, özgürlük ve refah idealleri siyasetin olmazsa olmaz hedefleri arasında hep oldu ve olmaya da devam edecek. Bu hedeflerin ete kemiğe büründürülmesi büyük anlatıların ve ideolojilerin görkemli tasvirleriyle değil sahici ve hakikatli arayışların sadeliği ve samimiyeti ile kolaylaşabilir. Bugünkü Dünya'da uluslararası sistemin ve düzenin asıl problemi realizm adına realitenin ve idealizm adına ideallerin kaybıdır denilebilir. Son dönemde tüm bu ve buna benzer olgular, olaylar ve durumların özellikle Doğu Akdeniz'de ve bitişik karasal alanlarda doruk noktasına ulaştığı söylenebilir. Kavram ve bağlamını ihmal etmeksizin Doğu Akdeniz'in uluslararası politik durum analizini ekonomi politik ekseninde toparlanabilecek yeni ortaklık ve işbirliği kapsamında yapabilme potansiyelinin araştırılması bölgesel ihtilafların barışçıl çözüm yöntemleriyle gündeme getirilebilmesinde bir fırsat penceresi sunabilir. Bilginin açacağı ufuklarla beraber adil-hakça paylaşım, otantik ve kalıcı bir güvenlik ikliminin Doğu Akdeniz üzerinden bölgesel/küresel ölçekte sürdürülebilir boyuta getirilebilmesinin olmazsa olmaz şartı gibi duruyor.

Anahtar Kelimeler: *Soğuk Savaş Sonrası İnsanlığın Durumu, Paradigmatik Değişim, Doğu Akdeniz'de Enerji ve Güvenlik, Güvenlikleştirme ve İhtilafların Barışçıl Çözümü (Conflict Management), Uluslararası İşbirliği ve Adil- Hakça Paylaşım*

---

¹ Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, mehmet.korkusuz@inonu.edu.tr

AFRİKA BOYNUZU'NUN GÜVENLİK VE İSTİKRARINA SUUDİ ARABİSTAN VE BAE'NİN ETKİLERİ

Mehmet Öztürk¹

Körfez'in önemli ülkelerinden Suudi Arabistan ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), son yıllarda izledikleri politikalarla, Arap Yarımadası'nda olduğu gibi Afrika Boynuzu'nda da gündemi meşgul etmeye başlamışlardır. Suudi Arabistan ve BAE; yürüttükleri siyasi, ekonomik ve askeri politikalarla Cibuti, Etiyopya, Eritre ve Somali'den oluşan Afrika Boynuzu'nun güvenlik ve istikrarını etkilemeye başlamışlardır. Çalışmanın temel savını oluşturan bu görüş kapsamında, söz konusu etkilerin nasıl olduğu, bu iki Körfez ülkesinin faaliyetlerinin Afrika Boynuzu'nun istikrar ve güvenliğine olumlu mu yoksa olumsuz mu yansıdığıyla doğrudan ilgilidir. Etkilerin niçin olduğu ise, Suudi Arabistan ve BAE için Afrika Boynuzu'nun neden önemli olduğunda gizlidir. Çalışmada bu önem ve etkilerin tespiti noktasında ise; bu iki Körfez ülkesinin Afrika Boynuzu'ndaki ekonomik ve askeri hedeflerine, Afrika Boynuzu'ndaki çatışma ve çözüm alanlarındaki rollerine, Afrika Boynuzu'nda yürüttükleri faaliyetlerin bölgesel rekabetin bir parçası olarak görülüp görülemeyeceğine ve Yemen ve Katar krizlerinin Afrika Boynuzu'na yansımalarının olup olmadığına yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Afrika Boynuzu, Suudi Arabistan, BAE, GERD Projesi, Doumeria Anlaşmazlığı*

---

¹Dr. Öğr. Üyesi, Aksaray Üniversitesi, İİBF, Uluslararası İlişkiler Bölümü, e-posta: mehmetozturk@aksaray.edu.tr

SURİYE VE DOĞU AKDENİZ GÜVENLİĞİNDE BÜTÜNCÜL YAKLAŞIM

Mehmet Sadık Ayar¹

Son zamanlarda Türkiye ve K.K.T.C.nin hak ve menfaatleri ile ilgili olan Doğu Akdeniz'in Güvenliği'nin Suriye Krizi ile bağlantısı sorgulanmaktadır. Tarihi olarak, Türkiye ve Suriye arasında derin bağlar bulunmaktadır. Suriye, İnci Dünya Savaşı sonunda, Osm. İmp.dan ayrılmış ve Milletler Cemiyeti tarafından Fransa'nın mandası altına bırakılmıştır. Aslında, Türkiye - Suriye ilişkilerinin Avrupa ve Doğu Akdeniz'e kadar uzanmasının hikayesi de o zaman başlamıştır. Çünkü Türkiye o zamandan sonra; güney komşusu ile yaşadığı problemlerde sürekli olarak Fransa ve batılı ülkelerle Suriye ve müteakiben Akdeniz'de çeşitli konular nedeniyle karşı karşıya kalmaktadır. Doğu Akdeniz'in güvenliğinin Suriye ile ilgisi şu başlıklar altında toplanabilir. Eğer Türkiye; Afrin Harekatını yapmasaydı ve Suriye'nin kuzeyinde oluşan ve Akdeniz'e uzabilecek bir terör devletine müsaade etseydi, bu durum Türkiye'nin Doğu Akdeniz ile irtibatını sekteye uğratabilecek bir konu olabilecekti. Türkiye, Suriye ile ilişkilerini geliştirmez, mevcut durum ile ilerlediği takdirde, bu konu başka bir şekilde devam edecektir. Bu sefer, terör devleti yerine, bu tehlikeyi Suriye yaratabilecektir. Türkiye; Suriye ve Doğu Akdeniz'deki ilgili tüm ülkeler ile ilişkilerini "bütüncül" olarak ele almalı, yani herhangi bir ülke ile ters düşmesi, karşıt politikalar yürütmesi durumunda, Doğu Akdenizdeki güvenlik, enerjinin çıkarılması ve üçüncü ülkelere aktarımında problemler yaşayabilecektir. İşte bu nedenlerle, Doğu Akdeniz'in güvenliği ile Türkiye'nin Suriye politikası arasında derin bağlantılar bulunmaktadır. Suriye Krizine müdahil olan ülkelerin hemen hepsi, Doğu Akdeniz ve Kıbrıs'ta da bulunmakta veya bazı konularda söz sahibi durumundadır. Suriye'de bu ülkelerle yaşanan veya yaşanacak her türlü konu kendisini, Doğu Akdeniz ve Kıbrıs konusunda hissettirecektir. Peki Türkiye bunlarla nasıl başa çıkması gerekmektedir? Çalışmada Türkiye'nin Suriye ve Doğu Akdeniz Politikalarının analizleri, Clausewitz'in Üçlemesi (Trinity) ile açıklanmakta ve ayrıca mevcut sorunlar "Balık Kılçığı-Fish Bone" tekniği ile açıklanmaktadır. Müteakiben Suriye ve Doğu Akdeniz'de hak ve menfaatlerinin korunması ile ilgili alınabilecek bazı tedbir ve politikalar da başlıklar halinde ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Suriye, Doğu Akdeniz, Clausewitz, Balık Kılçığı, DDR*

---

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Girne Amerikan Üniversitesi

ULUS DEVLETİN KÜRESELLE(ŞME) İMTİHANI: ULUSAL EGEMENLİĞİN ÜÇ BOYUTLU BÖLÜŞÜMÜ ÜZERİNE

Mehtap Yeşilorman¹

Küreselleşme, modern sosyal bilimlerin yeniden yazılmasına neden olan büyük bir değişim başlatmıştır. Zira küreselleşme süreci; geleneksel toplumdaki ayrılarak yeni bir yapıya bürünen modern toplumun asli unsurlarını ve özellikle ulus devleti ulus ötesi bir yapılanmaya entegre olmaya zorlamaktadır. Bu nedenle ulus devlet, kapitalist ve emperyalist çabaların işbirliği ettiği bu ulus ötesi yapılanmanın mimarı küreselleşmeden en fazla etkilenen bir kriz nesnesi haline gelmiştir. Bir diğer ifadeyle; küreselleşme, oyununu bilhassa ulusal egemenlik alanı üzerinde oynayarak bu alanı ulus altı ve ulus üstü paylaşımlara açan evrensel bir dünya düzeni yaratma çabasına girişmiştir. Doğrudan ulus devletin egemenlik alanına yönelen bu çabaların, ulus devletin egemenlik alanını bölüşen birtakım yerel, bölgesel ve ulus üstü güç merkezleri oluşturmayı hedefledikleri ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla bu çalışmada, ulus devletin ulus altı ve ulus üstü güç merkezleriyle bölüşmeye zorlandığı egemenlik alanının küresel uluslararası sistemde geçirdiği çalkantılı dönüşüm, kuramsal düzeyde bir analizle irdelenmeye çalışılmaktadır. Araştırma sonucunda küreselleşme sürecinin ulus devletin egemenlik alanının ulusal, yerel ve ulus üstü olmak üzere üç boyutlu olarak kullanılmasına yol açtığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Ulusal Egemenlik, Ulus Devlet, Yerel Örgütlenmeler, Uluslararası Örgütlenmeler

---

¹ Prof. Dr., Fırat Üniversitesi

SURİYE KÜRTLERİYLE İLGİLİ GELİŞMELER KARŞISINDA İRAN DIŞ POLİTİKASI

Muhammet Fatih Özkan¹

Bu çalışma, İran'ın Suriye Kürtleriyle ilgili gelişmeler karşısında benimsediği dış politikaya odaklanmaktadır. Devletlerin başka bir aktör veya ittifakın kendilerine karşı tehlike oluşturacak şekilde güçlendiği durumlarda başvurduğu karşı dengeleme stratejisi, çalışmanın kuramsal çerçevesini oluşturacaktır. Çalışmanın genelinde, İran'ın Suriye ile doğrudan bir sınırının bulunmaması ve Esed rejimiyle müttefik olmasından dolayı, Suriye Kürtleriyle sistemli bir ilişki kurmamış olduğu savunulacaktır. Buna karşın Tahran'ın, Suriye Kürtleriyle ilgili gelişmeleri yakından takip ederek Suriye ve bölge genelindeki güç dengelerinde yol açabilecek değişimlere dayalı bir dış politika geliştirmiş olduğu iddia edilecektir. Nitekim bu doğrultuda İran, Amerika Birleşik Devletleri ve özellikle de bölgesel rekabet halinde olduğu Türkiye'nin adımlarını dikkatli bir biçimde gözlemlemektedir. Tahran, Suriye Kürtleriyle ilgili gelişmeleri aynı zamanda İranlı Kürtleri doğrudan etkileme ihtimalini gözeterek izleme gereği duymuştur. Tahran, Suriyeli Kürtlerin, ülkedeki iç savaş sırasında Şam aleyhine güçlenmesinden ve Washington'la yakın ilişkiler geliştirmesinden çekinirken, bir yandan da Ankara'nın Suriye politikasına karşı çıkararak bölgedeki etkinliğini azaltmak için karşı dengeleme adımları atmıştır. Aynı minvalde Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Suriyeli muhalif gruplarla birlikte Suriye'nin kuzeyine gerçekleştirmiş olduğu operasyonlara mesafeli bir tutum takınmıştır. Tahran'ın Suriye Kürtleriyle ilgili gelişmeler bağlamında yaptığı bu karşı dengeleme hamleleri İranlı Kürtleri yatıştırma hedefi de taşımaktadır. Bu çalışmada tüm bu gelişmelerin detayları tarihsel bir süreçte ve güç dengesi kuramının argümanlarından yararlanarak açıklanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *İran, Suriye Kürtleri, Karşı Dengeleme*

---

¹ Dr. Arş. Gör. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

ACIKLANMIŞ KARŞILAŞTIRMALI ÜSTÜNLÜKLER VE DİĞER REKABET GÜCÜ ENDEKSLERİ: TÜRKİYE TAHİL SEKTÖRÜ ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Murat Emikönel¹

Aslıhan Yıldız²

Temel besin kaynaklarından olan tahılın ticaret hacmi oldukça geniştir ve Türkiye de bu geniş ticaret hacminde önemli bir yere sahiptir. Bu doğrultuda çalışmanın amacı 2001-2018 yılları arasında Türkiye'nin dünya tahıl ticaretinde karşılaştırmalı üstünlüklerini belirlemektir. Türkiye'nin tahıl sektöründeki uluslararası rekabet gücünün ölçülebilmesi için Balassa'nın Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler endeksi (RCA) kullanılmıştır. RCA endeksi, ülkenin herhangi bir sektördeki uzmanlaşmasını, dünyadaki uzmanlaşmayla kıyaslamasına imkân vermektedir. RCA endeksine ek olarak, Türkiye'nin tahıl sektöründe, Görelî İhracat Avantajı Endeksi (RXA), Görelî İthalat Avantajı Endeksi (RMA), Görelî Ticaret Avantajı Endeksi (RTA), Görelî Rekabet Avantajı Endeksi (RC) hesaplanmıştır. RCA, RXA, RTA, RC endeksine göre Türkiye, tahıl sektöründe dünya piyasalarında dezavantajlı durumdadır. RMA endeksine göre ise Türkiye tahıl ithalatında yıllara göre dalgalı bir seyir izlemiştir.

Anahtar Kelimeler: *Tahıl Sektörü, Rekabet Gücü, Açıklanmış Karşılaştırmalı Üstünlükler Endeksi, Dış Ticaret, Türkiye JEL KODLARI: C13, F14, Q17*

---

¹ Arş. Gör., Kocaeli Üniversitesi, murat.emikonel@gmail.com

² Arş. Gör., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, aslihan.yaldiz@alanya.edu.tr

ATATÜRK'ÜN DIŞ POLİTİKADA TANIMLADIĞI GENEL STRATEJİ

Nejat Doğan¹

Bu bildiri, Mustafa Kemal Atatürk'ün dış politikada tanımladığı Genel (grand / büyük) Strateji hakkındadır. Atatürk 1919-1938 arasında sadece yazdıkları ve söylevleriyle değil, eylemleriyle de dış politikada bir genel strateji ortaya koymuştur. Özgün olan bu strateji, iç politika-dış politika etkileşimi üzerine kuruludur ve daha ziyade “Yurtta Barış, Dünyada Barış” ifadesinde anlamını bulmuştur. Uluslararası İlişkiler literatüründe (ve yazılı-görsel basında) sık karşılaşılmamasına rağmen, bu ifade ve bu genel dış politika stratejisi üzerine derin bir akademik araştırmaya dayanan eserler verilmemiştir. Dolayısıyla bildiri, ALKÜSAM Kongresinin Uluslararası İlişkiler/Türk Dış Politikası/Güvenlik Çalışmaları gibi ana konuları kapsamına girmektedir. Strateji uzmanları 1920'li yıllarda genel strateji kavramını kullanmaya başlamışlar ve bu stratejiyi, düşmanı mağlup etmek amacıyla askeri ve askeri olmayan aktivitelerin uyumlaştırılması ve birlikte uygulanması şeklinde anlamışlardır. Bu kavram, B.H.L. Hart ve E.M. Earle gibi uzmanların eserleri sayesinde 1940'lı ve 1950'li yıllarda hem daha iyi tanınmış hem de uygulama alanı genişlemiştir. Böylece, 2. Dünya Savaşı sonrasında genel strateji sadece askeri alana uygulanan bir kavram olmaktan çıkarak, devletin tüm unsurları ile oluşumuna ve uygulamasına katıldığı bir konu haline gelmiştir. Bildiri öncelikle genel strateji kavramı üzerinde duracak ve bu konuyla ilgili temel literatür tartışılacaktır. Daha sonra bildiri, Atatürk'ün dış politikadaki anlayışını açıklayarak, genel stratejisinin temel ilkeleri/özellikleri ortaya konulacak ve gene strateji yaklaşımıyla ilişkilendirilecektir. Bildiri, Uluslararası İlişkiler çalışmaları kapsamında, bu genel stratejiyi, Atatürk'ün yazdıkları ve söylevleri gibi birincil kaynaklar üzerinden irdelenecektir. Atatürk'ün ittifaklar, ikili ilişkiler, savaş gibi konulardaki görüşlerine de yer verilerek bir yandan Uluslararası İlişkiler literatüründe daha sonradan ortaya atılmış teorilerle bu görüşlerin ilişkisi tartışılacak, diğer yandan da Atatürk'ün iç politika hakkındaki (milli irade/ milli egemenlik gibi) düşünceleriyle dış politika hakkında geliştirdiği ilkeler arasında bağ kurularak “Yurtta Barış, Dünyada Barış” yaklaşımının özellikleri ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Atatürk, Türk Dış Politikası, Uluslararası İlişkiler, Genel Strateji, İç Politika-Dış Politika Etkileşimi*

---

¹ Prof. Dr., Anadolu Üniversitesi, nejatdogan@anadolu.edu.tr

ARAP BAHARI SONRASI GELİŞMELERİN TÜRK YUNAN İLİŞKİLERİ BAĞLAMINDA DOĞU AKDENİZ GÜVENLİĞİNE ETKİSİ

Nurettin Taşar¹

Fransa, İngiltere ve Rusya'nın desteğiyle 1821 yılında Mora Yarımadası ve Atina'yı kapsayan alanda kurulan Yunanistan'ın, aynı tarihte Osmanlı İmparatorluğu ile ilişkileri başlamıştır. Daha sonrasında Osmanlı İmparatorluğu'nun bakiyesi olarak kabul edilen Türkiye'nin Yunanistan ile ilişkileri, istisna olarak işbirliği genel olarak ise çatışma olarak ifade edilebilecek bir seyir izlemiştir. İki ülke arasında ilişkilerin şekillenmesinde ana mihenk noktası, uluslararası güç dengeleri olmuştur. Yunanistan kurulduğu tarihten bu yana bu dengelerden yararlanarak, günümüze kadar proaktif bir politika izlemiş ve sınırlarını genişletmiştir. Türkiye ise mevcut güç dengelerinin mağduru olmuştur. Osmanlı'nın son yüzyılından Cumhuriyet'e kadar toprak kaybına uğramıştır. 20. yüzyılın ilk çeyreğinden itibaren bölgesel anlamda algılanan ortak tehdit, iki ülke arasında işbirliğini geliştirmelerini sağlamıştır. Yani, güvenlik kaygısı bu dönem iki ülkeyi yakınlaştıran ana sebep olmuştur. İkinci Dünya Savaşı sonrasında oluşan Soğuk Savaş sürecinde aynı blok içerisinde yer alan iki ülke arasında süren işbirliği, 1950'li yılların ortalarına kadar devam etmiştir. Fakat bu tarihten itibaren Doğu Akdeniz'de bulunan Kıbrıs Adası sorunu ve bunun yanında 1974 yılında ortaya çıkan Ege Denizi sorunu iki ülkenin birbirlerine karşı oluşturduğu politikaların şekillenmesinde önemli iki temel faktör haline gelmiştir. Tarihsel süreçten anlaşılacağı üzere iki ülke arasında işbirliği ve çatışmayı belirleyen temel unsurlar bölgesel ve küresel değişimlerden pay kapma mücadelesidir. Günümüzde bu güç mücadelesi Doğu Akdeniz'de deniz yetki alanların devam etmektedir. Özellikle 2011 yılında ilk olarak Tunus'ta başlayıp Mısır, Libya, Suriye gibi birçok Ortadoğu ülkelerinde 'Arap Baharı' diye adlandırılan halk ayaklanması ve sonrası ortaya çıkan gelişmeler de Doğu Akdeniz'de Türk-Yunan ilişkilerini şekillendiren önemli gelişmelerden biri olmuştur. Bölgede keşfedilen/olması varsayılan enerji kaynakları ve bu kaynaklara kimin sahip olacağı tartışması taraflar arasında sorunun ana nüvesini oluşturmaktadır. Çalışmanın ana konusu Arap Baharı sonrası dönemde yaşanan krizlerin Doğu Akdeniz enerji güvenliğine Türkiye-Yunanistan ilişkileri özelinde nasıl etki ettiği'dir. Bu çalışmada iki ülke arasında tarihsel süreç içerisinde ortaya çıkan çatışma ve işbirliği dönemleri göz önünde bulundurularak günümüzdeki gelişmeler anlamlandırılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Türk, Yunan, Güvenlik, Doğu Akdeniz, Dış Politika*

---

¹ Doktora Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, nurettintasar@hotmail.com

ULUSLARARASI HUKUKTA DENİZ ALANLARININ SINIRLANDIRILMASI; DOĞU AKDENİZ'İN SINIRLARI

Okan Çelik¹

Deniz hukuku büyük oranda uluslararası örf ve âdet hukuku kurallarıyla oluşmuş bir hukuk dalıdır. Deniz hukukuna ilişkin ilke ve kurallar ise uluslararası sözleşmeler ve yargı kararlarıyla somutlaşmıştır. Uluslararası Deniz Hukuku'na göre, kapalı ya da yarı kapalı denizlere kıyısı olan devletler, haklarını kullanır, yükümlülüklerini yerine getirirken birbiriyle iş birliği yapma mecburiyetindedir. Deniz yetki alanlarının sınırlandırılmasına ilişkin ortaya konulan yargı içtihatlarında, sınırlandırma merkezinde hakkaniyetli ilkeler olduğu ifade edilmiştir. Hakkaniyet ilkelerinin temel özellikleri ise; hukukun içinde yer alması, öngörülebilir ve esnek olması, görüldüğü davaya özgü olması, sınırlandırmada akılda tutulması gereken bir araç olması ve hakça sonuç sağlaması olarak özetlenebilir. Uluslararası hukuk deniz alanlarının iki ya da daha fazla devlet arasında sınırlandırılmasında hakkaniyet kuralları temelinde ilgili faktörlerin dikkate alınması ile yapılacağını ve sonuçta hakça bir çözümün bulunmasını öngörmektedir. Yarı kapalı ve kapalı denizlerde yapılacak olan sınırlandırma hakkaniyet ise, esas olarak coğrafi şartların dikkate alınması gerektiğini, yine bu bağlamda karşılıklı kıyı uzunluklarının önemli bir faktör olduğunu göstermektedir. Bir sınırlandırma alanında ada ya da adacıkların bulunması, deniz alanlarının sınırlandırılmasında çözülmesi gereken temel sorunu bu ada ya da adacıkların sınırlandırmada sahip olacakları etkinin ne olduğudur. Adaların deniz alanlarının sınırlandırılması esnasında anakara ile aynı değerde tutulmasına yönelik talepler ile sınırlı etki sahibi olmasına ya da hiç etki sahibi olmamasına yönelik talep arasında hem uluslararası yargı kararları hem de devletlerarası uygulama ikinci ve üçüncü seçeneğin geçerli olduğunu göstermektedir. Yarı kapalı ve kapalı denizlerde karşı kıyıya yakın olan adalara tam yetki verilmesinin hakkaniyet prensibine tezatlık yaratacağı düşüncesi uluslararası yargı organları ve devletlerarası uygulamalarla sağlam temeller üzerindedir. Doğu Akdeniz'e kıyısı olan devletler, yaşanan gelişmeler ile ilgili olarak stratejiler geliştirmekte ve bu stratejilerin uluslararası hukuka uygun olduğunu iddia etmektedir. Yapılan bu çalışma da devletlerin hukuksal iddiaları değerlendirilip, hakça ilkeler çerçevesinde Doğu Akdeniz'de uluslararası hukuka uygun bir sınırlandırmanın nasıl yapılacağı verilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Uluslararası Deniz Hukuku, Deniz Yetki Alanları, Münhasır Ekonomik Bölge, Uluslararası Hukuk*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, co.okancelik@gmail.com

ULUSLARARASI HUKUK AÇISINDAN BARIŞ PINARI HAREKATININ MEŞRULUĞU

Okan Çelik¹

Veysel Demirkandan²

Güvenlik, insanın temel hak ve ihtiyaçlarından biridir. İnsanın hayatsal fonksiyonlarına karşı oluşabilecek tehdit ve tehlikelere karşı kendini koruması içgüdüsel bir davranıştır. İnsanlar gibi devletler de içeriden ve dışarıdan gelebilecek tehdit ve tehlikelere karşı, devlet toplumun huzur ve güveni için kendine koruma tedbirleri alması kaçınılmazdır. Türkiye jeopolitik ve jeostratejik konumundan dolayı içte ve dışta terör gruplarının saldırılarına uğramaktadır. Böyle bir konumda olduğu için Türkiye'nin bu tür terör gruplarına karşı mücadeleye devam edip bu tür oluşumlara karşı caydırıcı birtakım uygulamalar yapması gerekir. Türkiye; sınırlarının güvenliği sağlamak, güneyinde bir terör koridoru oluşturulmasını engellemek DAES ve PKK/KCK/PYD-YPG başta olmak üzere milli güvenliğine tehdit oluşturan terör örgütlerini ve teröristleri etkisiz hale getirmek ve yurtlarından ayrılmak zorunda kalan Suriyelilerin evlerine dönüşleri için uygun şartları sağlamak amacıyla Fırat Kalkanı, Zeytin Dalı ve son yapılan Barış Pınarı Harekatı ile güney sınırında oluşturulmaya çalışılan terör koridorunu temizlemek ve bölgeye barış ve huzuru getirmek amacıyla mücadele vermektedir. Bu bağlamda Devletler kendilerine yönelik radikal terör örgütlerinin saldırılarını bertaraf etmek için gerekli tedbirleri aldıkları bu ve buna benzer durumlarda uygulanan politikalarda görülmektedir. Ülke sınırları içerisinde terör faaliyetleri gösteren gruplara karşı tedbir ve önlemleri iç hukuk sisteminde açık bir şekilde yer almaktadır. Uluslararası hukuk bir devletin başka bir devlete olan müdahalesini katiyen yasaklamakta olup bu yasak jus cogens haline gelmiştir. Ancak bir devletin başka bir devlete müdahalesinin istisnai bir durumu da mevcuttur. Ülke sınırları dışında başka bir devletin sınırları içerisinde faaliyet gösteren gruplara müdahalesinin tek istisnası ise BM Şartı'nın 51. Maddesinde yer alan "Meşru Müdafaa" hakkını kullanmasıdır. Birey kendisine veya başkasına yönelmiş haksız bir saldırıya karşı, o anki durum ve imkanlar çerçevesinde ile orantılı bir şekilde saldırıyı engellemesi ceza hukukunda bir hukuka uygunluk nedenidir. Yapılacak bu çalışma da Türkiye'nin yapmış olduğu Barış Pınarı Harekatı BM Şartı'nın 51. Maddesine olan uygunluğu ve uyguladığı müdahale politikasının orantısallığı değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Uluslararası Hukuk, Devlet Güvenliği, Terör, Müdahale*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, co.okancelik@gmail.com

² Akdeniz Üniversitesi

BATI-DOĞU ENERJİ GÜVENLİĞİ: TÜRKİYE’NİN ROLÜ

Ramazan İzol¹

Tüketim ve üretim üzerinde şekillenmiş ve kurulmuş Batı uygarlığı büyük oranda enerjiye muhtaç bir özellik arz etmektedir. Bugün gelişmekte olan ekonomiler çok büyük oranda enerjiye bağımlı durumdadır. Bu durum da doğal olarak enerji güvenliği konusunda rekabete yol açmaktadır. Bir taraftan hidrokarbür üretiminde söz sahibi devletler dünyada dengeleyici ve düzenleyici rol üstlenirken, diğer taraftan da üretilen hidrokarbürün dünya pazarına ulaştırılmasında jeostratejik konumu dolayısıyla büyük öneme sahip devletler de önemli roller üstlenmektedirler. Yakın zamanda Doğu Akdeniz bölgesinde bulunan büyük hidrokarbür rezervlerinin Türkiye’ye kilit bölgesel jeopolitik aktör olma şansı sunduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: *Doğu Akdeniz, Türkiye, Enerji Güvenliği, Fosil Hidrokarbür*

---

¹Dr. Öğretim Üyesi, Akdeniz Üniversitesi, ramazanizol@akdeniz.edu.tr

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN AVRUPALILAŞMA KRİZİ: YÜKSELEN POPÜLİZMİ ANLAMLANDIRMAK

Samet Zenginoğlu¹

1980'li yılların sonu ve 1990'lı yılların başlangıcında, Avrupa entegrasyonundaki Avrupa Tek Senedi ve Maastricht Antlaşması ile ortaya çıkan konjonktür ile önem kazanan “Avrupalılaştırma”, aynı zamanda Avrupa Birliği entegrasyon kuramlarının yeni kuşak öncüllerinden birisi olarak kabul edilmektedir. “AB etkisi” olarak da anılan/tanımlanan Avrupalılaştırma yaklaşımı, entegrasyonun daha yerel yansımalarına dikkat çekmekte ve sosyo-politik ve ekonomik faktörlerin etkisi ile ilgili ülkelerin AB normlarına, kurallarına ve değerlerine yakınsamalarını öngörmektedir. Yazında, üç farklı Avrupalılaştırma tipolojisinden söz edilmekte ve bunlar; (a) üye ülke Avrupalılaştırması, (b) aday ülke Avrupalılaştırması ve (c) komşu ülke Avrupalılaştırması şeklinde değerlendirilmektedir. Bu çalışma, özellikle üye ülke Avrupalılaştırması kapsamında, popülist söylem ve eğilimlerin yükselişe geçtiği AB ülkelerinin bir Avrupalılaştırma krizi içerisinde olup olmadığı sorusuna yanıt arama amacını taşımaktadır. Nitekim özellikle Almanya, Fransa ve Hollanda'da popülist söylemlerin ve aşırı sağcı eğilimlerin güç kazanması, –bir bakıma aynı zamanda entegrasyon sürecinin kurucuları olan bu ülkelerde– AB'nin norm, kural ve değerlerinin ne ölçüde söz konusu olduğu açısından tartışmalı bir süreci temsil etmektedir. Avrupa'da popülizmin yükselişinin izlerini 20. yüzyılın son çeyreğine kadar takip etmek mümkünse de, 21. yüzyıl ile birlikte üç dikkat çekici faktörün bu yükselişi tetiklediği ya da bir başka perspektiften bu yükselişe bir meşruiyet zemini inşa ettiği ifade edilebilir. Bu üç faktörden ilki, 11 Eylül saldırıları sonrası artan güvenlik temelli endişelerdir. İkincisi, Avrupa açısından belirgin bir biçimde hissedilen 2008 küresel finansal krizinin yansımalarıdır ve üçüncüsü ise göçmen ya da mülteci krizi olarak tanımlanan düzensiz göç konusudur. Tarihsel ekseninde inşa edilen algı ve imajların da göz ardı edilemez etkisi ile bu faktörler, AB özelinde ötekileştirme, yabancı düşmanlığı, İslamofobi, anti-semitizm gibi tartışmaların yoğun bir biçimde gündeme gelmesine neden olmuştur. Bunlarla birlikte popülist eğilimlerin AB karşıtı söylemleri de sürecin farklı bir boyutunu teşkil etmektedir. Bu kapsamda çalışma, AB nazarındaki bu tablonun Avrupa Birliği'nin Avrupalılaştırmasını ne şekilde/yönde etkilediğini analiz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Avrupa Birliği, Avrupalılaştırma, Popülizm, Aşırı Sağ*

---

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Adıyaman Üniversitesi, sametzenginoglu@gmail.com

TÜRK SAVUNMA SANAYİSİNİN CAYDIRICI GÜÇ ETKİSİ VE DOĞU AKDENİZ'DEKİ ÖNEMİ

Sefa Kubat¹

Bu çalışmanın temel amacı Türk savunma sanayisinin önemini vurgulamak ve Doğu Akdeniz'deki caydırıcı olma rolünü değerlendirilmesi beklenmektedir. Türkiye, savunma sanayii konusunda üretken pozisyona geçmiş olmasına rağmen kısa-orta vadede bazı ihtiyaçlarını dış ülkelere karşılamaktadır. Bunların başında hava savunma sistemleri gelmektedir. Türkiye NATO üyesi ülke olmakla birlikte gerek NATO ülkelerinden, gerekse savunma sanayii alanında gelişmiş ülkelere beklentilerini karşılayamamaktadır. Hatta bunun en önemli örneğini yakın zamanda hava savunma sistemleri üzerinde gözlemledik. Türkiye, geçmişte İHA, muharip uçaklar ve hava savunma sistemleri ihtiyaçlarını karşılayabilmek için çeşitli ülkelere müracaat etti. ABD ve İsrail'den İHA konusunda beklentisini karşılayamadı. Bunun sonucunda Türk savunma sanayii sektörü bu talebe karşı kendisini geliştirdi ve Türkiye'nin bu alandaki ihtiyaçlarını tedarik etme çabası içerisine girdi. Türkiye savunma ihtiyaçlarını karşılayabilmek için dost ve müttefik NATO ülkelerine müracaat etti, fakat bunlar 'kısa dönem' ihtiyaçlarını karşılamaktan öteye geçemedi. Hatta bazı anlaşmazlıklar Batılı ülkelerle ilişkileri zedeledi. Beklentisini karşılayamayan Türkiye, Rusya ve Çin gibi ülkelere hava savunma sistemleri tedarik etmeye çalıştı. Rusya'dan S-400 tedarikinde uzlaşmaya varan Türkiye, ABD'nin tepkilerinden ötürü zarar görmektedir. Türkiye'nin de katıldığı F-35 programında, S-400 üzerinden çeşitli tartışmalar dönmemektedir. ABD tarafından "Türkiye S-400 satın alırsa, F-35 programından zararlı çıkar" minvalinde açıklamalar yapıldı. Bunun temel sebebi, Rusya-NATO rekabetinden ötürü S-400 tedarikinin NATO'ya tehdit oluşturabilme ihtimaliydi. Türkiye stratejik savunma ihtiyaçlarını yeri geldiğinde dışarıdan tedarik edebilir. Lakin sıkıntılı durumlarla karşılaştığında bu ihtiyaçlarını çoktan tedarik etmiş olması gerekmektedir. Çünkü atacağı hamleler için geç kalmış olabilir. Bazı zamanlarda savunma ihtiyaçlarını dışarıdan tedarik etme çabasına giren Türkiye, yaklaşık yarım asırda ciddi bir biçimde kendisini ilerleten Türk savunma sanayi sektöründen kendi ihtiyaçlarını büyük oranda tedarik edebilmektedir. Türkiye bu ihtiyaçlarını tedarik ettikçe hem terörle mücadelede etkin, hem bölgesel güç olma yolunda caydırıcı etkiye sahip olabilmektedir. Bu minvalde Doğu Akdeniz'de caydırıcı güç varlığını sürdürebildiği müddetçe Türkiye oradaki faaliyetlerini daha etkin yürütebilecektir. Nitekim ticari faaliyet olarak gözükken meselenin yine koruma kaynağı mevcut arama gemilerinin yanında devriye gezen namlularda gizlidir.

Anahtar Kelimeler: *Savunma Sanayii, Caydırıcı Güç, Türk Silahlı Kuvvetleri, Doğu Akdeniz*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, sefakubat06@gmail.com

DOĞU AKDENİZ'DE EKOLOJİK GÜVENLİK

Senem Atvur¹

Akdeniz Havzası'nın doğusunda kalan bölge, tarihin ve uygarlığın şekillendiği merkezi noktalardan biridir. Tarımın ve yerleşik hayatın başladığı, yazının ve sanatın geliştiği Doğu Akdeniz bölgesi binlerce yıldır ticaretin ve kültürel etkileşimlerin de beşiti olmuştur. Tarih boyunca farklı uygarlıklara ev sahipliği yapan bu bereketli havza, sahip olduğu zengin kaynaklar ve ticaret yolları üzerindeki stratejik konumu ile çatışma ve rekabetin de odağında yer almıştır. Özellikle Ortadoğu bölgesinde petrolün bulunması, Süveyş Kanalı'nın açılması ile dünya ticaretinde yeni bir stratejik rotanın belirmesi Doğu Akdeniz havzasının önemini artırmıştır. Günümüzde ise Doğu Akdeniz'de petrol ve doğal gaz rezervlerinin keşfi, bölgesel ve küresel aktörlerin çıkar mücadelesinin yoğunlaşmasına neden olmuştur. Bu durum Doğu Akdeniz havzasının siyasi ve stratejik önceliklerle, ekonomik güvenlik ve enerji güvenliği meseleleriyle birlikte anılmasını sağlamıştır. Bu çalışma ise Doğu Akdeniz havzasını ekolojik güvenlik bağlamında ele almayı amaçlamaktadır. Özellikle iklim değişikliği sürecinin bölgedeki etkileri temelinde, Doğu Akdeniz'deki ekolojik değişimin sosyal, ekonomik ve siyasi yansımaları irdelenecektir. Ayrıca bölgedeki petrol ve doğal gaz arama ve çıkarma faaliyetlerinin olası sonuçları da dikkate alınacaktır. Analizler, bu faaliyetlerin devletler arası rekabeti ve çatışma riskini artırdığını göstermektedir; fakat petrol ve doğal gaz çıkarımının ekolojik etkilerinin bölgede daha büyük yıkımlara yol açabileceği de göz önüne alınmalıdır. Ekolojik güvenlik bağlamında Doğu Akdeniz havzasında koruma amaçlı uluslararası rejimlerin temel prensipleri incelenerek, bölgede ekolojik, sosyo-ekonomik ve siyasal istikrarı korumak amacıyla petrol ve doğal gaz kaynakları yerine yenilenebilir/alternatif enerji kaynaklarına yapılacak yatırımların önemi vurgulanacaktır. Bu çalışmanın iddiası Doğu Akdeniz havzasında ekolojik güvenlik temelinde geliştirilecek politik yaklaşımların hem bölgenin doğasının korunmasında hem de devletler arasında çıkabilecek olası çatışmaları önlemede rol oynayabileceğidir. Güvenliğin temeline ekosistemlerin bütünlüğünü yerleştirmek Doğu Akdeniz'de sosyal ve ekonomik refahın sağlanması ve işbirliğinin geliştirilmesi yönünde yeni bir ivme kazandırabilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Doğu Akdeniz, Ekolojik Güvenlik, İklim Değişikliği, Petrol Arama*

---

¹Dr. Öğretim Üyesi Akdeniz Üniversitesi, senematvur@akdeniz.edu.tr

BİLİŞİM SUÇLARI VE SİBER İSTİHBARAT

Serkan Yenal¹

Günümüzde teknolojinin hızlı bir şekilde gelişmesi, internet teknolojilerinin birey ve devletler tarafından kullanım alanını aynı oranda genişletmiştir. Artık bireyler en mahrem bilgilerini internet ortamında saklamakta, devletler bütün yazışmalarını internet üzerinden yapmakta ve bu yazışma ve kayıtları yine internette depolamaktadır. Geline noktada hizmetlerin önemli bir kısmı dijitalleşmiş, internet üzerinden verilir hale gelmiştir. Sosyal medya programları, yeryüzündeki insanların önemli bir kısmının bütün bilgilerine haiz olmuş, en mahrem fotoğraflarına tanıklık etmiş, haber kanallarının tamamından daha hızlı bir şekilde haber oluşturmaya ve gerçekleştirmeye başlamıştır. Günümüzde sanal dünya ülkelerarası diplomatik faaliyetlerden daha etkili bir konuma gelmiştir. Atılan tek bir mesajla ülkeler arası kriz oluşabilmekte, döviz fiyatları dalgalanabilmektedir. Durum böyleyken, yaygınlaşan dijitalleşmeyle birlikte güvenlik sorunları da önemli bir aşamaya gelmiştir. İnternet üzerinden işlenen suçlar, bunları önlemek amaçlı çalışmalar ve önleyici mekanizma arayışları da kullanıma paralel olarak artış göstermiştir. Bu çalışmada bilişim suçları ve bunları önleme amaçlı istihbarat çalışmaları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Bilişim Suçları, Siber İstihbarat, Dijitalleşme*

---

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Milli Savunma Üniversitesi

BELT AND ROAD INITIATIVE: CHALLENGES AND PROSPECTS FOR TURKEY

Seyit Ali Avcu¹

Akbota Zholdasbekova²

President Xi Jinping's Chinese Dream stated in 2012 when he moved into the office guides China's new Going Global strategy, notably the OBOR Initiative announced in 2013. Over the past four years, the initiative put forward has become the most popular international public product and is also the best prospect platform for international cooperation and early results have been achieved in various fields. More than 70 countries and international organizations signed an agreement on cooperation with China in building the "One Belt and One Road"; 40 billion U.S. dollars Silk Road Fund has been set up and 100 billion U.S. dollars has been set up by the Investment Bank; the Middle East, the Trans-Asian Railway Network, etc. have all started to be built. The program is an estimated \$5 trillion infrastructure spending spree that spans 60-plus countries across Asia, the Middle East, Europe, and Africa. Turkey is considered one of the emerging economies in the world with high growth rate, which was recorded as 11% in 2017. Turkey has many good qualities in terms of its geopolitical positions, and great infrastructure and economy, the fastest economic development among Middle Eastern countries. Being a crucial part of old silk road, Turkey expressed strong interest for the OBOR. Both countries have political will. Turkey completed many projects to help its OBOR position. Turkey within the framework of the railway project that is devoted to extending from Beijing to London, The Marmaray project, which started operations in 2013, the Yavuz Sultan Selim Bridge which was completed in 2016 and the Baku–Tbilisi–Kars (BTK), became operational on October 2017, show that Turkey has adopted the modern Silk Road Coordinated pace of action. However, despite having strong interest and will, Turkey has issues originating from political and economic environment of the region. Cooperation risks are still very prominent, facing financing difficulties, low degree of mutual trust, high security risk and warranty mechanism is not sound. Chinese enterprises in Turkey faces higher risk of financing, policies and operation risks. Pressure of competition is huge. Also, there are the non-economic risks from politics, safety and cultural differences. In this article, using the SWOT analysis I will analyse strength and opportunities of Turkey while examining the weaknesses and threats in terms of OBOR.

Keywords: *New Silk Road, One Belt One Road, China, Turkey*

---

¹ Associate Prof. Ankara Yildirim Beyazit University, avcuseyit@hotmail.com

²

TURKISH OPERATIONS IN SYRIA AND INTERNATIONAL LAW

Şahin Eray Kırdım¹

The fragile structure of Syria being in a state of civil war since 2011 has created serious security risks especially for the countries in the Levant. Turkey having a 911 km land border with Syria could not escape from the heavy consequences of the conflict. Probably the most frightening result of the Syrian conflict was the immediate re-emergence of the two most brutal terrorist organizations in the region; one is the Islamic State of Iraq and the Levant (ISIS) and the other is the Kurdistan Workers' Party (PKK), both of which are well-recognized terrorist organizations by many states and international organizations. The PKK saw the Syrian conflict as an opportunity to achieve its long-desired purposes, which is to create an independent Kurdish state. For this purpose, hesitating from the Turkey's reaction and to distinguish itself from the PKK terrorist organization, the PKK used its Syrian branches including People's Protection Units, Democratic Union Party, and Syrian Democratic Forces. It has captured large amounts of territory in Syria and reached the Turkish border. ISIS, pledged allegiance to al-Qaeda and participated in the Iraqi insurgency following the 2003 American invasion of Iraq, also captured mass lands in Syria and became a non-state border neighbor with Turkey. To protect its citizens and borders from continuous attacks from the two groups, Turkey has launched three cross-border military operations in 2016, 2018, and 2019. All of these three operations were against non-state actors in a foreign country. The legality of use of force against non-state actors by third countries are controversial in international law. To be more specific, many commenters of international law argue it is against current international law theory. By examining the Turkish three operations, it is here argued that they have caused a paradigm shift that will have broad effects on international law.

Keywords: *Turkish Foreign Policy, Syrian Civil War, Military Operations, Use of Force, International Law*

---

¹ Asst. Prof. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, eray_kirdim@hotmail.com

REALİST TEORİSİ AÇISINDAN YUNANİSTAN-İSRAİL İLİŞKİLERİ VE TÜRKİYE (2010-2018)

Timuçin Arslan¹

İsrail-Yunanistan ilişkileri hem bölgesel farklılıklar hem de farklı öncelikler içermesi nedeniyle uzun süre durgun bir seyir izlemiştir. Her iki ülkenin Türkiye'ye yönelik siyasetleri, Atina'nın Ankara'ya güvenlik kaynaklı bakış açısı Tel Aviv-Atina ilişkilerinde güvenlik temelli ilişkilerin gelişmesine neden olmuştur. Bu çalışma Yunanistan-İsrail ilişkilerinin Türkiye'ye etkisini realist teorisi açısından açıklamayı amaçlamaktadır. Realist teori, uluslararası ilişkilerin anarşik bir yapıya sahip olduğunu ve ulusal çıkarlar ile güç temelli bir bakış açısına sahip, devleti ana aktör olarak kabul eden bir anlayışa sahiptir. Filistin sorunu kaynaklı dönem dönem gerilen İsrail-Türkiye ilişkileri Mavi Marmara saldırısı sonrasında kopma noktasına gelmiştir. Ege ve Kıbrıs sorunu, azınlıklar, hava sahası ve karasuları sorunları nedeniyle gergin olan Türkiye-Yunanistan ilişkileri son yılların aksine 2011 sonrasında Atina'nın ekonomik ve siyasal istikrarsızlığı nedeniyle gergin bir döneme girmiştir. Türkiye ile gergin ilişkiler, Ankara'yı güvenlik sorunu olarak bakılmasına neden olmuş ve Atina-Tel Aviv ilişkileri Mavi Marmara ve Doğu Akdeniz'de doğalgaz kaynakları bulunması sonrasında gelişmeye başlamıştır. Türkiye ise iki ülkenin bölge ülkelerini yanına alarak Ankara karşıtı bir cephe oluşturmasına hem karşı çıkmış hem de bir güvenlik sorunu olarak görmeye başlamıştır. Teori açısından bakıldığında Türkiye, iki ülke arasında yaşanan yakınlaşmayı hem Doğu Akdeniz'de hem de uluslararası siyasi, ekonomik ve ticari alanlarda çıkarlarına aykırı bir işbirliği olarak görmüştür. İki ülke işbirliğine Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ve Mısır gibi diğer bölge ülkelerinin katılmasına ise gelişmelere bağlı olarak karşı olduğunu ortaya koymuştur. Türkiye bölgede ulusal çıkarlarını korumak adına doğalgaz arama faaliyetlerine devam ederken, deniz kuvvetlerini de bölgede bulundurmaya tercih etmiştir. Bu aynı zamanda ulusal çıkarlarını korurken, askeri gücünü de ortaya koyması açısından önemlidir. Atina-Tel Aviv hattında ise yüksek politikası konularında önemli gelişmeler yaşanmazken, daha çok geleceğe yönelik ve diğer bölge ülkelerinin katılımı ile hayata geçirilmesi hedeflenen yüksek politika konuları ilişkilerde egemen olmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Doğu Akdeniz, Yunanistan-İsrail İlişkileri, Türkiye-İsrail İlişkileri, Türkiye-Yunanistan İlişkileri*

---

¹ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bilim Uzmanı

ÇİN VE DOĞU AKDENİZ: YENİ BÜYÜK OYUN MU?

Tolga Bilener¹

Enerji kaynakları ile ilgili gelişmeler Doğu Akdeniz'in geleceğini giderek daha fazla tanımlarken, yeni bir "Büyük Oyun"un tüm büyük güçlerin katılımıyla şekillenmekte olduğu düşünülebilir. Bu bağlamda Çin'in de bölgeye ilgisi artmaktadır, çünkü bu ülkenin başını çektiği Kuşak ve Yol Girişimi (BRI) Doğu Akdeniz'i de etkileyecek bir içeriğe sahiptir. Bölgesel oyuncular ve Çin arasındaki ilişkiler giderek derinleşirken, İsrail, Mısır ve Kıbrıs Rum Kesimi de dahil olmak üzere bölgede bulunan hükümetler Pekin ile daha yakın işbirlikleri kurma isteğini ifade etmişlerdir. Bölgenin potansiyel ve kanıtlanmış doğal gaz rezervleri giderek daha önemli bir uluslararası mesele haline gelirken, Çin'in geniş altyapı projeleriyle bu kurguya dahil olmaya başladığı gözlemlenmektedir. Çin'in bu bölgede artan ekonomik, politik ve hatta askeri nüfuzundan endişe duyan diğer büyük güçler ise, Doğu Akdeniz'deki Çin'in nüfuzunu dengelemeye yönelik çabalarını yoğunlaştırmışlardır. Bu bağlamda Avrupalı devletler ve ABD, ne sonuç verecekleri henüz belli olmasa da, pek çok girişim başlatmıştır. Doğu Akdeniz'deki jeopolitik fay hatlarının hareketlenmesinin tüm sonuçlarını kavramak için henüz çok erken olmasına rağmen, Çin'in yeni hamlelerde taşlarını giderek daha kritik noktalara yerleştirdiği ortadadır. Bu sunum, Çin'in Doğu Akdeniz'de artan rolünü incelemeyi ve bölge jeopolitikasındaki bu yeni olgunun Türkiye de dahil bölgesel oyuncuları nasıl etkileyeceğini değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Çin, Doğu Akdeniz, Enerji, Jeopolitika, Uluslararası Politika*

---

¹ Arş. Gör. Galatasaray Üniversitesi

SECURING INFORMATION AND ASSERTING SOVEREIGNTY IN NATIONAL CYBERSPACE: THE RUSSIAN APPROACH TO CYBERSECURITY

Tuba Eldem¹

Since Estonia hit by a series of politically motivated cyber-attacks in 2007, cyberspace is rapidly transformed into a matter of national security. In strategic terms, cyberspace is accepted now as a domain equal to land, air, sea, and space and according to many a cyber arms-race has already begun. Overcoming its “cyber-laggard” position already in the 1990s, Russia has emerged as one of the major cyber-powers of the 21st century. Russia does not only possess sophisticated cyber-capabilities, but also pursues a more comprehensive and integrated approach to “information security” compared to the technical network-centric cyber security approach of the Euro-Atlantic Alliance. Russia has successfully integrated its national cyber security into its foreign and security policy and promoted norms of information security in multilateral and regional forums more than any other international players over the last decade. Russia’s multi-faceted cyber diplomacy is accompanied by a growing assertive behaviour in cyberspace. Several countries have been target of Russian cyberattacks, some of them intended to disrupt physical infrastructure such as in Estonia in 2007 and Georgia in 2008, and some organized as disinformation campaigns during election periods such as in the US presidential elections in 2016, French presidential elections in 2017 and in Brexit referendum in the UK in 2016. This paper discusses the evolution of Russia’s coercive and diplomatic endeavours in global cyberspace governance, examines its national cyber security strategy and outlines the institutional framework of cyberspace policy-making in Russia. The paper draws on official documents, briefings and relevant research and seeks to draw conclusions over the convergences and divergences of Russian strategy with American and Turkish cybersecurity strategies.

Keywords: *Russia, Cyberspace Governance, Cyber Security, Information Security, Cyber Norms*

---

¹ Dr., Fenerbahce Universitesi, tuba.eldem@fbu.edu.tr

DOĞU AKDENİZ HİDROKARBONLARININ STRATEJİK ÖNEMİ

Tuğçe Dündar¹

Doğu Akdeniz bölgesi tarih boyunca stratejik önem arz eden bir bölge olmuştur. Önemli ulaşım ve ticaret yollarının üzerinde bulunması, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olması ve bölge devletlerinin ilişkilerinin değişken dengesi Doğu Akdeniz bölgesinin önemini gözler önüne sermektedir. Özellikle bölge devletlerinin ilişkilerinin kırılğan yapısı, Kıbrıs Sorunu, İsrail'in bölgedeki konumu, tarihsel kökenli anlaşmazlıklar, Doğu Akdeniz hidrokarbonlarının alternatif kaynak olarak önemli olması ve bölge ülkelerinin beklentileri analiz edildiğinde Doğu Akdeniz kaynaklarının enerji kaynağı olmakla birlikte jeopolitik bir önem ve anlam taşıdığı anlaşılmaktadır. Çalışma bölge devletleri, AB, ABD ve Rusya'nın beklentileri, söylemleri, faaliyetleri, ve bölgeye yönelik politikaları üzerinden ilerleyecektir. Çalışma Doğu Akdeniz bölgesindeki doğal kaynakların bölge devletleri, AB, ABD ve Rusya açısından stratejik önemini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Buna göre Doğu Akdeniz hidrokarbonları yalnızca enerji kaynağı olarak değil jeostratejik kaynaklar olarak önem arz etmektedir. Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde bölgenin tarihi altyapısı incelenmiştir. İkinci bölümde ise bölgenin doğal kaynak potansiyeli ve bahsi geçen ülkeler için bölge hidrokarbonlarının önemi açıklanmıştır. Sonuç bölümünde ise Doğu Akdeniz bölgesindeki son gelişmeler, öneriler ve olası riskler anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Doğu Akdeniz, Jeopolitik, Jeostrateji, Hidrokarbon, Enerji Güvenliği*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

BOLŞEVİK-TAŞNAK KUVVETLERİNİN BAKÜ'DE GERÇEKLEŞTİRDİĞİ SOYKIRIM OLAĞANÜSTÜ SORUŞTURMA KOMİSYONU BELGELERİNDE

Tural Velizade¹

1918 yılında Bakü'de Bolşevik-Taşnak birliği tarafından Türk-Müslüman halkına karşı yapılan Mart katliamından 101 yıl geçiyor. Mart katliamı son iki yüzyılda halkımıza karşı ermeni milliyetçileri tarafından amaca yönelik olarak gerçekleştirilen etnik temizlik, soykırım ve saldırgan politikanın en kanlı örneklerinden biridir. Bu milliyetçi-şoven siyasetin temel amacı Azerileri kendi tarihi topraklarından sürmekle ezeli Azerbaycan topraklarında Ermenilerin uydurdukları "büyük Ermenistan" devleti kurmak oldu.1917 yılında Rusya'da darbe yaşandı. Nitekim 300 yıldan fazla iktidarda olan Romanovlar sülalesi devrildi. Rusya'da geçici hükümet kuruldu. Geçici hükümetin Transkafkasya yönetimi üzere Özel Transkafkasya Komitesi faaliyete başladı. Geçici hükümet ilan ediyordu ki, I. dünya savaşı sona erdikten sonra Rusya topraklarında yaşayan halkların kaderi konusuna bakılacaktır. Fakat 1917 yılında V.Lenin başta olmak üzere Bolşevikler tarafından iktidarın baskıcı bir yöntemle ele geçirilmesi Rusya'nın himayesi altında yaşamaya mahkum edilen mazlum halklarının isteklerini boşa çıkardı. 1917 yılının kasım ayında Tiflis'te Transkafkasya Komiserliği kuruldu. Burada Azeri, ermeni ve Gürcü temsilcileri vardı. Bu sırada Bakü'de Rusya Halk Komiserleri Sovyeti başkanı V.Lenin tarafından Kafkas'ın Olağanüstü Komiseri atanmış Stepan Şaumyan başkanlığında Bolşevikler bölgedeki Taşnak güçlerini birleştirerek yerli halka karşı katliama hazırlanıyordu. Özellikle Rusya'da Bolşevikler iktidara geldikten sonra Bakü'de Bolşeviklerin etkinliği arttı. Bakü'de Mart katliamı henüz 1917 yılının sonlarında "Taşnaksütyun" partisi ve Ermeni Ulusal Konseyi tarafından hazırlanmıştı. Onlar defalarca Müslümanları Bolşeviklere karşı silahlı isyana tahrik etmeye gayret göstermişlerdi. Ermenilerin amacı Bolşeviklerin eli ile Müslüman nüfusunu yok etmek idi. Kişilerin katledilmesi ve Müslüman mahallelerinin darmadağın edilmesi planlı biçimde, organize ermeni askeri birlikleri tarafından şehrin her yerinde önceden belirlenmiş sistemine göre yapılmaktaydı. Bakü Halk Komiserleri Sovyeti tarafından, özellikle onun başkanı S.Şaumyanın özel isteği sonucunda gerek Bakü'de, gerekse Azerbaycan'ın diğer bölgelerinde gerçekleştirilen bu katliam ve talanlar milli istiklalimize karşı yönelmişti ve özel acımasızlık, görülmemiş acımasızca icra ediliyordu. N.Nerimanov'un tabirince söylessek: "Müslüman hatta Bolşevik olsaydı bile, ona aman vermiyorlardı. Taşnaklar diyorlardı: "Biz hiçbir Bolşevik tanımıyoruz, sadece Müslüman olmak yeterlidir. Onlar keyfi istedikleri kişiyi öldürüyor, evleri yıkıyor, harabe koyuyorlardı" "Belli olaylara kendi tutumunu bildiren H.Baykara yazıyor: "Bakü'de kendi yönetimi altında Sovyet hükümeti kuran Şaumyan Azeri Türklerine "size Azerbaycan'ın bağımsızlığı yerine bir mezarlık bahşiş yapacağım" diye açıkça söylüyordu". Burada ünlü alim Swietochowskini hatırlamamak olmaz: "Böyle bir ortamda Bolşeviklerin yeniden, ama bu kez Taşnaklarla taktik birliği oluşuyordu. Her yerde ve her zaman milliyetçiliğin her türlü tezahürüne karşı çıkan Şaumyan Bakü'yü Azerbaycan'ın başkenti yapma hayaline düşen Müslümanlara tamamen farklı tutum sergiliyordu: Azerbaycan kelimesi onun dilinde hep alay ile sesleniyordu".1918 yılında Ermeniler tarafından Azerilere karşı uygulanan soykırım suçlarını ortaya çıkarmak, tahkik etmek Azerbaycan Halk Cumhuriyeti'nin faaliyeti döneminde mümkün olmuştur. Ermenilerin işledikleri suçların tahkiki için tahsis edilen Olağanüstü Soruşturma Komisyonu Azerbaycan Halk Cumhuriyeti hükümetinin önemli kararlarından biridir. 1918 Temmuz 15'de oluşturulmuş Komisyonu'nun tertip ettiği belgeler 36 ciltten ve 3500 sayfadan oluşmaktadır. Bunların da 6 cildi (740 sayfa)

¹ Western Caspian University, turallachin@mail.ru

Bakü ve çevre köylerinin Müslüman halkına karşı işlenen şiddet eylemlerini kapsamaktadır. Yaşanan soykırımı araştırıldıktan sonra Olağanüstü Soruşturma Komisyonunun genelleştirilmiş raporuna göre, Bakü'de hayatını kaybetmiş sadece Türk Müslüman nüfusun daha çok olası sayısı seslendirilmiştir: 12 bin kişi. Belgelerden anlaşılmaktadır ki, mart olayları Azerilerin çoğu için sürpriz olmuştur ve Müslüman kamuoyunun çeşitli kesimlerinden insanlar Bolşeviklerin değil, Ermenilerin ihanetinden sarsılmışlardı, çünkü onlar Ermenileri düşman olarak görmüyorlardı. Bununla birlikte, tanık ifadeleri gösteriyor ki, Azerilerin çoğu soykırımdan birkaç gün önce Ermenilerin şehrin Müslüman bölümünden ermeni bölümüne taşındığını müşahade etmiş, şehrin "Ermeniköy" mahallelerinde Ermeniler tarafından kazılmış siperleri görmüş, Ermenilerin 1905 yılı tekrarlamak, yani Müslüman katliamlarını başlama niyetleri ve Ermenilerin Müslümanlara karşı çıkışlara hazırlandıkları konusunda şehirde dolaşan söylentileri duymuşlardı. Soykırım sonucunda binlerce sivil Azeri nüfus sadece ulusal mensubiyetine göre yok edilmiştir. Ermeniler evleri ateşe vermiş, insanları diri diri yakmışlar. Ulusal mimarlık incilerini, okulları, hastaneleri, cami ve diğer yapıları yıkmış, Bakü'nün büyük bir kısmını harabeye çevirmişler. Mart 1918'de Bakü'de, onun ardından ise Şamahı, Guba, Lenkeran'da ve vatanımızın diğer köşelerinde Bolşevik Taşnak tandemi tarafından işlenen cinayet ve talanlar bir amaca - halkımızın milli istiklal hareketini beşikte boğmak, halkımızın fiziksel varlığına son vermek, jeostratejik açıdan son derece elverişli, doğal kaynaklarca zengin vatanımızın bir kısmını ve belki de büyük bir kısmını "büyük Ermenistan" arzusu ile kavru lan Ermenilerine "pay" vererek, bütün Azerbaycan'ı Rusya imparatorluğunun etki alanından hiçbir vecihle bırakmamak amacına hizmet ediyordu. Bağımsız Azerbaycan devleti ister 20. yüzyılın başları, gerekse sonlarında vazgeçilmez kayıplar vermesine rağmen iftihar edebilir ki, o zorlu sınav günlerinde müstesna irade ve cesaret, milli ruhun sağlam bir niteliğini ve metinliğini sergiledi. Hem geçen yüzyılın başında, hem sonlarında bin yıllardan beri sahip olduğu eski devlet geleneklerini restore etti.

Anahtar Kelimeler: *Azerbaycan Halk Cumhuriyeti, Olağanüstü Soruşturma Komisyonu, Soykırım, Bolşevik-Taşnak İttifakı, Bakü*

BİR KAMU POLİTİKASI ANALİZİ DENEMESİ: TÜRKİYE EKSENİNDE DOĞALGAZ VE ARZ GÜVENLİĞİ

Volkan Göçođlu¹

Dünyadaki önemi gittikçe artan bir enerji kaynağı olan doğalgazın, diğer enerjilere göre hâlihazırdaki kullanım miktarı dünya genelinde petrolden sonra ikinci sırada gelmektedir. Ülkeler açısından enerji temininde çok önemli olan arz güvenliğinin sağlanmasında, ülkelerin doğalgazı temin ettikleri kaynakların çeşitliliği hayati önem taşımaktadır. Dünya doğalgaz rezervlerinin büyük bir kısmının bulunduğu ülkelere komşu olan bir coğrafî konumda bulunan Türkiye'nin dünya doğalgaz ticaretinde inkâr edilemez derecede önemli bir rolü bulunmaktadır. Arz çeşitliliğin sağlanması açısından Avrupa Birliği ülkelerinin tek alternatifi olan Türkiye'nin bu potansiyelini ülke çıkarları açısından iyi kullanması gerekmektedir. Bu çalışma, Türkiye'nin dünya doğalgaz ticaretinde bugünkü durumu ile gelecekte gerçekleştirilmesi planlanan projeleri ele almakta ve bu sektördeki sahip olduğu fırsat potansiyelini rasyonel kamu politikası analizi açısından ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Türkiye, Doğalgaz, Arz Güvenliği, Kamu Politikası Analizi, Fırsatlar*

---

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi

MANAVGAT ÇAYI SU TEMİN PROJESİNİN MEVCUT DURUMU VE PROJENİN REVİZE EDİLMESİNE DAİR BAZI ÖNERİLER

Yahya Kadiođlu¹

Murat Mustafa Ak²

Doğu Akdeniz, Asya kıtasında su kaynaklarının az olduğu bölgelerden biridir. Bölge nüfusunun hızlı artışı, tarımda sulama, sanayileşme, küresel iklim değışikliği, bölgesel çatışmalar ve mevcut su kaynaklarının hızla kirlenmesi su sorununun daha da büyümesine neden olmuştur. Radikal önlemler alınmadığı sürece sorunun yakın gelecekte anlaşmazlıklara ve çatışmalara yol açacağı ön görülmektedir. Manavgat Çayı Su Temin Projesi 1992 yılında yapımına başlanmış olup 1999 yılında 136521962 dolar bedelle tamamlanmıştır. Proje ile Manavgat Barajı'nın 800 metre mansabından günde 500.000 m³ suyun pompa yardımıyla arıtıma tesisine alınması, yarısı arıtılarak ve diğer yarısı da arıtılmadan boru hatlarıyla deniz kıyısına taşınarak buradan tankerlerle Doğu Akdeniz ülkelerine ulaştırılması hedeflenmiştir. Günümüzden 27 yıl önce yapımına başlanan ve 20 yıl önce tamamlanan bu proje halen faaliyete girememiştir. DSİ ait bu işletme 2008 yılında ASAT'a (Antalya Su ve Atık Su İdaresi) devredilmiş, ASAT projenin değerlendirilmesi için girişimlerde bulunmuş ancak hiçbir sonuç alınamadığından işletme DSİ'ye iade etmiştir. Manavgat su temin projesi ile başta İsrail olmak üzere Kıbrıs, Lübnan ve Libya gibi ülkelere suyun taşınması hedeflense de yaşanan siyasi gelişmeler ve ekonomik nedenlerden dolayı proje faaliyete geçirilememiştir. Maliyeti ve büyüklüğü göz önüne alındığında projenin atıl durumda bırakılması ciddi bir ekonomik zarardır. Hedefine ulaşması durumunda Ortadoğu'daki su sorununu büyük ölçüde çözebileceği ve bölge barışına katkı sağlayacağı bir gerçektir. Şayet bunun gerçekleşmemesi halinde projede değışiklik yapılarak suyun Manavgat ve yakın çevresinde değerlendirilmesi yoluna gidilmelidir. Yörede içme suyu, turizm ve tarımsal sulama amaçlı suya ihtiyaç duyulmaktadır. Çalışmanın amacı atıl durumda olan yatırımın nasıl değerlendirileceğine dair öneriler sunmak, yöre ve ülke ekonomisi için önemli bir israfın önlenmesine katkı sağlamaktır. Çalışmanın veri kaynağını proje ile ilgili kaynaklar ve arazi gözlemleri oluşturmaktadır. Elde edilen veriler akıl yürütme ve uzaktan algılama yöntemleriyle analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Doğu Akdeniz, İsrail, Manavgat, Su, Proje*

---

¹ Prof. Dr. Samsun Üniversitesi, kadiogluyahya@gmail.com

²

ETNO-SEMBOLCÜ MİLLİYETÇİLİK YAKLAŞIMINA BİR ÖRNEK: KUZAY İRLANDA SORUNUNUN VE IRA'NIN ORTAYA ÇIKIŞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yaşam Balku¹

Etno-sembolcü milliyetçilik yaklaşımı; modern milliyetçilik yaklaşımlarına zıtlık teşkil ederek ortaya çıkmış bir kuramdır. Smith ve Armstrong gibi düşünürler tarafından yorumlanan bu kuram; özellikle Avrupa toplumlarındaki millet düşüncesinin köklerinin yıllar öncesine uzandığını ifade etmektedir. Dolayısı ile milletin kökenleri; etnik, din ve dil gibi koşullara dayandırılmaktadır. Oysa modernleşen ve küreselleşen dünya düzeninde, millet kavramının ortaya çıkışı; Fransız Devrimi gibi somut yaklaşımlarla bağdaştırılmakta ve modernite ile ilişkilendirilmektedir. Bu bakış açısına sahip Modernistler içinse; Etno-sembolcü yaklaşım geri planda kalmaktadır. Modernist bakış açısının aksine, uzun yıllar devam eden Kuzey İrlanda Sorununun kökleri de oldukça eski yüzyıllara dayanmaktadır. Bu çalışmanın amacı da; Kuzey İrlanda'daki millet kavramının, Etno-sembolcü bakış açısına kanıt niteliğinde olduğunun açıklanması ve yakın geçmişe uzanan IRA terör örgütünün köklerinin, etnik ve dinsel sorunlar ile beslenerek oluştuğunun ortaya koyulmasıdır. Bu çalışmanın üstünde durduğu soru; Britanya'yı ulusal ve uluslararası anlamda etkileyen terör sorununun ortaya çıkışındaki, millet düşüncesini sorgulamaktır. Araştırma sorusunu yanıtlamak amacıyla, İrlanda'nın Britanya hakimiyetine girişinden itibaren günümüze değin uzanan etnik ve dinsel sorunlar baz alınacaktır. Bu sorunlar, zaman içinde bağımsızlık mücadelesine dönüşerek, kendisini siyasi figür olarak Sinn Fein ve onun silahlı kanadı olan IRA şeklinde göstermiştir. Yakın zamana kadar Britanya'ya zorluk teşkil eden IRA'nın neden olduğu terör faktörünün, ortaya nasıl çıktığının Etno-sembolcü yaklaşım kapsamında açıklanması hedeflenmektedir. Sonuç olarak; modernleşen dünyada, millet kavramının yaratmış olduğu sorunların çözülmesi beklenmektedir. Ancak Britanya gibi, modernizmin beşiği olarak görülen bir ülkede dahi terör sorununun devam ediyor olması, millet kavramının modernizm öncesi var olan etnik, dinsel ve kültürel sorunlar ile bağı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Kuzey İrlanda, IRA, Etno- Sembolcü Milliyetçilik, Millet, Etnik- Dinsel*

---

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, yasammm.balku@gmail.com

BİR DIŞ POLİTİKA KARARI OLARAK YURTDIŞINA ASKER GÖNDERMEK: 1 MART İRAK TEZKERESİNİN ANALİZİ

Yunus Çolak¹

Türkiye’de, birçok parlamenter demokraside olduğu gibi, diğer dış politika kararlarından farklı olarak, yurtdışına asker gönderme kararları, 1961 yılından itibaren parlamentonun iznine tabi tutulmuştur. Parlamentonun bu yetkisi, bu tip kararların diğer dış politika kararlarından ayrılarak özgün bir yere oturmasını sağlamıştır. Bu çalışmanın temel sorunsalı ise Türkiye’nin dış politika kararları içerisinde, yukarıda özgünlüğü verilen yurtdışına asker gönderme kararlarının nasıl analiz edilmesi gerektiğidir. Bu çerçevede çalışmanın sinayacağı temel yaklaşım, ilk defa Gideon Rose tarafından ortaya atılan Neo-Klasik Realizm yaklaşımıdır. Genel bir ifadeyle bu yaklaşım, dış politika analizinde temel belirleyici unsurun bağımsız değişken olarak sistemik unsurların olduğunu öne sürerken, sistemin baskısının filtrelendiği karar alıcının algısının da bir ara[müdahil] değişken (intervening variable) olarak dış politika davranışında etkili olduğunu öne sürmektedirler. Ayrıca yine bir başka ara değişken olan iç politik kısıtlamaların, karar alıcının algısında süzülerek dış politika davranışında etkili olduğunu öne sürerler. Çalışmada, Neo-Klasik Realizmin Türkiye’nin yurtdışına asker gönderme kararlarını açıklayıcı gücünün sinanabilmesi için 17 Temmuz 2002 tarihi ile 7 Ekim 2003 tarihleri arasındaki Irak'a asker göndermeye dair tartışmalar analiz edilecektir. Bu süreç, Neo-Klasik Realizmin öne sürdüğü şekilde karar alıcı elitlerin uluslararası sistemi ve iç politik kısıtlamaları nasıl algıladıkları ve bu algıları nasıl bir dış politika davranışına çevirdikleri üzerinden incelenecektir. Bu çerçevede, ilgili tüm aktörlerin belirlenen süre içerisinde kamuya açık olan açıklamaları ve görüşlerinden yararlanılacaktır. Nihayetinde, parlamentonun verdiği bir dış politika kararının hangi faktörler tarafından şekillendiği tespit edilip, bu tip kararlarda Neo-Klasik Realizm yaklaşımının açıklayıcı gücü sinanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *1 Mart Tezkeresi, Türk Dış Politikası, Neoklasik Realizm, Dış Politika Kararları*

---

¹ Doktora Adayı, Uluslararası İlişkiler, İstanbul Üniversitesi

JAPAN - ASEAN RELATIONS: A COOPERATION FOR HEDGING CHINA

Zülal Zengin¹

This study attempts to analyse Japan – ASEAN relations in terms of their cooperation for hedging China. As China’s economic growth continues, its defence expenditure increases, as well. Consequently, China gets more dominant in the Indo-Pacific region, deploying war ships and submarines in the Pacific Ocean. On the one hand, China’s claims in the South China Sea, known as the nine-dash line, create a threat potential for some of the ASEAN member states and also for Japan. On the other hand, China’s Belt and Road Initiative poses some security risks, despite providing infrastructure and development for the ASEAN countries. In addition to all these, the ongoing US – China trade war is a source of concern for the countries in the region. The research questions include why Japan and ASEAN need to cooperate further and how they cooperate, while engaging and balancing China, at the same time.

Keywords: *Japan, ASEAN, China, Cooperation, Hedging*

---

¹ Doktora Öğrencisi, Istanbul Medeniyet University, zulalzengin@gmail.com